

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

TOATĂ ATENȚIA LUCRĂRILOR AGRICOLE DE PRIMĂVARĂ!

OBIECTIVUL: PRODUCȚII DE PORUMB
MARI ȘI IEFTINE

*Insemnări de la gospodăria
agricolă de stat Băneasa-Giurgiu*

La gospodăria agricolă de stat Băneasa-Giurgiu, în anul 1964, rezultatele au întrecut așteptările. Beneficiul — ca să vă prezentăm doar o singură cifră — a fost depășit cu 2 737 000 lei.

În pragul semănatului

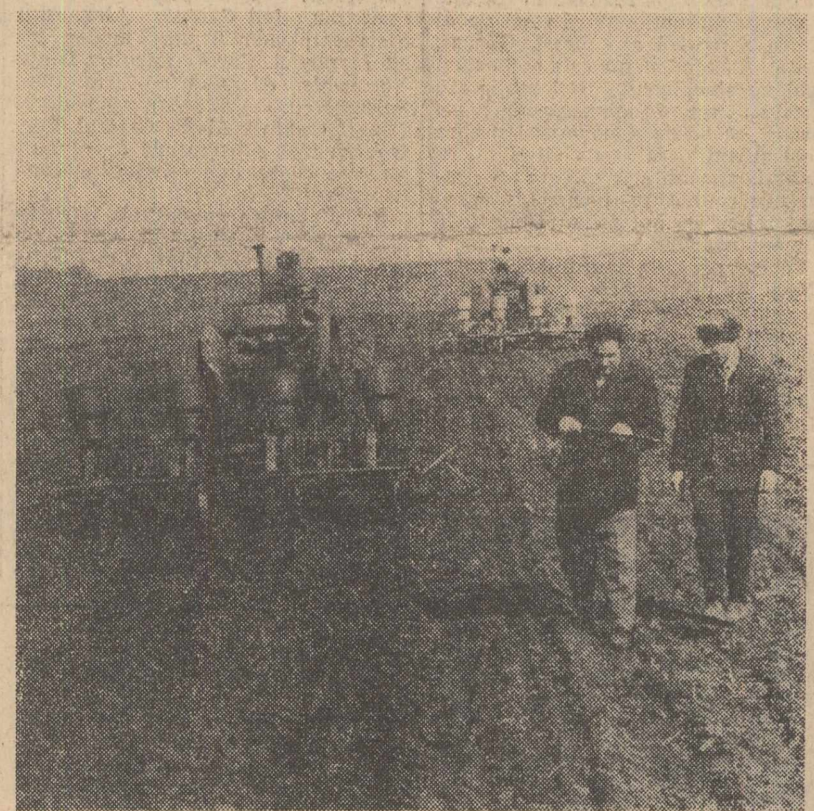
Succesele obținute, ne-a spus tov. Virgil Trușmei, directorul unității, se datoresc în mare măsură recoltelor bune de porumb, care în condițiile specializării și concentrării producției, este în gospodăria noastră o cultură de bază. Îndată ce timpul va deveni prielnic porumbului să semănatul porumbului pe cele 4 070 de hectare situate în incinta îndiguită din lunca Dunării. Așa că de rezultatele pe care le vom obține la această cultură — și semănatul este un adevărat examen pe care-l dăm — depinde cum vom încheia activitatea financiară pe anul 1965.

Interlocutorul mi-a prezentat câteva date privind cultura porumbului. Iată-le. Anul trecut, în această unitate s-a cultivat cu porumb o suprafață de 2 200 de hectare, realizându-se o producție medie de 5 040 kg la hectar, cu 1 840 kg mai mult decât prevederile. Este important de reținut faptul că costul tonei de porumb a fost de 468 lei față de 667 lei cât fusese planificat inițial.

Aici, la Băneasa, consiliul gospodăriei, brigadierii, mecanizatorii se străduiesc să aplice întocmai măsurile agrotehnice stabilite la cultura porumbului. Se acordă o deosebită atenție executării arăturilor, pregătirii terenului în preajma semănatului, aplicării îngrășămintelor, folosirii hibridurilor celor mai potrivite, efectuării însemnărilor în timpul optim, combaterii dăunătorilor, executării la timp a lucrărilor de întreținere și de recoltare. Deci rezultatele nu sînt întâmplătoare.

Un control riguros al cheltuielilor

Aplicarea riguroasă a măsurilor agrotehnice a mers mîna în mîna cu preocuparea permanentă pentru ieftinirea producției. Aceasta nu înseamnă că nu se urmărește reducerea cu orice preț a cheltuielilor, în dauna recoltei. Nici decum. Au fost cazuri cînd la gospodăria de stat Băneasa s-au efectuat pe unele suprafețe lucrări suplimentare impuse de starea ter-

Mecanizatorul din Gospodăria agricolă de stat Devesel, regiunea Oltenia, depun eforturi sporite pentru terminarea însemnărilor florilor soarelui. În clișeu: Un aspect privind efectuarea acestei lucrări.

Foto: D. CONSTANTINESCU

Strictul necesar

Totdeauna cînd solicităm ceva, cînd facem planuri asupra cheltuiii bugetului nostru — fie că e al familiei, al comunei sau al orașului — cînd selectăm din infinitatea dorințelor și aspirațiilor noastre spre ceva mai bun pe cele mai stringente, găsim ca argumentare una și aceeași formulă: e strict necesar! Și aceasta înseamnă că îndepărtarea sau dobîndirea aceluia lucru trebuie neapărat realizată.

Cînd unei familii i se dă un apartament cu cinci camere, ni mănuș nu i se pare că i s-ar face cumva vreo favoare. Pentru că acum — chit că a locuit în două camere sau într-una singură — acum acestei familii un apartament cu trei camere i-a devenit absolut necesar. Dacă în familia respectivă sînt, să zicem, doi băieți și o fată sau două fete și un băiat, apropiați între ei ca virșii, nu mai pot locui în aceeași cameră toți trei, deși atîta dată ar fi dormit, laolaltă.

de mare — aproape infinită — înclt intenția de a le releva măcar pe cele mai semnificative devine de-a dreptul o imposibilitate.

— Însemnările din prima epocă le-am încheiat cu succes. Forțele și mijloacele de care dispunem le-am îndreptat apoi spre pregătirea patului germinativ necesar însemnării porumbului. La această dată, întreaga suprafață de aproape 30 000 hectare, pe care o vom cultiva anul acesta cu porumb, este în întregime arată, discutată și grăpată. Pînă acum

PREGĂTIREA PATULUI GERMINATIV

CONSTANȚA (cosp. R. 1). — Lucrătorii din unitățile Truștelui Gostat-Constanța continuă în această perioadă pregătirea pentru începerea însemnării porumbului. Despre aceasta ne-a vorbit tov. ing. Octavian Lambru, directorul Truștelui Gostat:

s-au încorporat sub brazdă 80 000 tone de îngrășăminte naturale și 12 000 tone de îngrășăminte chimice. Într-o săptămîină este asigurată. Cultivăm hibridii dubli care s-au dovedit cei mai productivi în condițiile noastre pedoclimatice. Anul acesta vom lucra cu 438 de semănători, din care 20 de tipul S.P.C.-6. Cu ajutorul mașinilor S.P.C.-6, paralel cu însemnăntul porumbului, se vor administra cantitățile necesare de erbicide. Pentru efectuarea irigațiilor avem încă de-acum pregătit și instalat tot parcul de utilaje. Gospodăriile de stat Castelu și Medgidia vor iriga anul acesta întreaga suprafață cultivată cu porumb.

DAR ARĂTURILE ?

În legătură cu desfășurarea lucrărilor de primăvară pe ogoarele raionului Tîrgoviște, tov. ing. AL. BUZATU, președintele consiliului agricol raional a relatat corespunzătorul nostru P. Lampert, următoarele:

jele cooperativei de producție agricole acolo unde înclinarea terenurilor în pantă nu a permis intrarea tractoarelor.

Suprafețele afectate culturii porumbului se pregătesc prin măsuri agrotehnice corespunzătoare. În practică aceste măsuri înseamnă discuirea și grăparea pînă la această dată a circa 70 la sută din terenurile ce vor fi cultivate cu porumb în acest an.

Consiliile de conducere ale cooperativei, analizînd posibilitățile de dezvoltare a sectorului pomologic, aducător de mari venituri, au luat măsuri pentru plantarea de pomi fructiferi pe terenurile în pantă. Pentru acest an în raionul nostru s-a planificat plantarea unei suprafețe de 113 hectare cu pomi fructiferi. Considerăm că o realizare de seamă e pînă în prezent s-au plantat 110 hectare. În atenția noastră a stat folosirea după regulile cele mai adecvate a materialului săditor ce ne-a fost pus la dispoziție de Stațiunea de cercetări hortiviteicole de la Voinești.

Paralel cu continuarea pregătirii patului germinativ pentru porumb și plantărilor de pomi — unde s-au obținut rezultate bune, este necesar să se impulsioneze ritmul arăturilor deoarece în raion mai sînt încă neurate circa 1 200 hectare.

— Însemnările din prima epocă le-am încheiat cu succes. Forțele și mijloacele de care dispunem le-am îndreptat apoi spre pregătirea patului germinativ necesar însemnării porumbului. La această dată, întreaga suprafață de aproape 30 000 hectare, pe care o vom cultiva anul acesta cu porumb, este în întregime arată, discutată și grăpată. Pînă acum

— Însemnările din prima epocă le-am încheiat cu succes. Forțele și mijloacele de care dispunem le-am îndreptat apoi spre pregătirea patului germinativ necesar însemnării porumbului. La această dată, întreaga suprafață de aproape 30 000 hectare, pe care o vom cultiva anul acesta cu porumb, este în întregime arată, discutată și grăpată. Pînă acum

ANGAJAMENTUL — CUVÎNT DE ONOARE

De la planșetă, la standul de probe

Este un lucru bine stabilit, ca fiecare produs care părăsește uzina să treacă înainte pe la standul de probe, unde se verifică calitatea execuției și respectarea parametrilor prescriși. În secțiile uzinei „Electroputere”-Craiova sînt multe asemenea standuri de probă. Este și firesc, ținînd seama de varietatea și complexitatea mașinilor electrice fabricate aici. În uzină sînt însă și altele de standuri de probă. Lingă unul dintre acestea am poposit în dimineața zilei de 12 aprilie. Ing. Gheorghe Galbenu, care de șapte ani lucrează la standul de probă al laboratorului central, este și de data aceasta prezent. Împreună cu el se află Marin Marciu și Marin Catrița, ambii ingineri în cadrul serviciului tehnic. Toți trei verifică cu

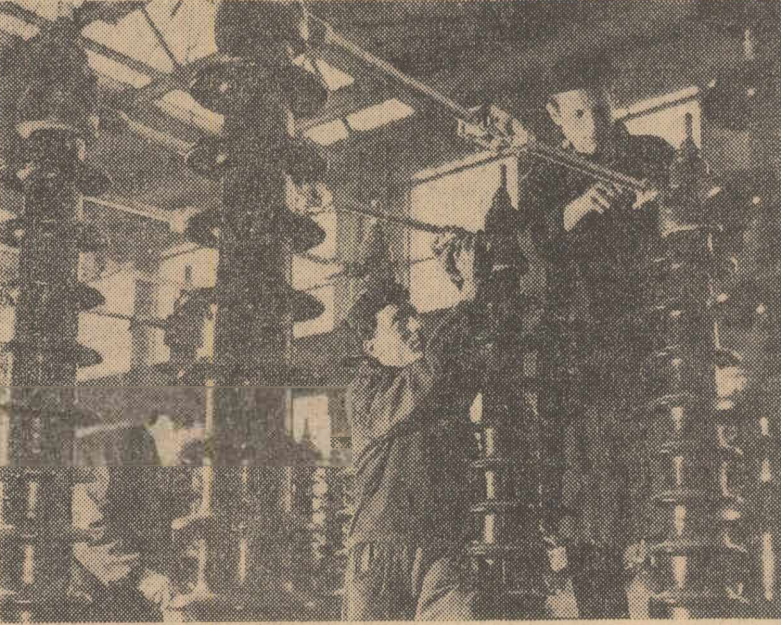
ajutorul aparatelor, rezultatele unei noi probe.

Dacă pentru ing. Galbenu, citirea indicațiilor aparatelor este un fapt cotidian, pentru ceilalți doi, operația în sine reprezintă ceva cu totul deosebit, deoarece ei sînt principalii proiectanți ai motorului ce se încearcă. Sîntem deci în fața unui stand de încercări a noilor produse ce urmează a fi asimilate.

— Cu toate că nu au fost executate în întregime probele — remarcă ing. Galbenu — primele rezultate confirmă calitățile deosebite ale produsului. Personal consider că prin realizarea acestui motor, care face parte dintr-o serie unitară, s-a făcut un serios pas înainte pe linia ridicării produselor noastre la nivelul tehnicii mondiale.

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

Paralel cu proiectarea de noi produse, în uzină se acordă o mare atenție reparațiilor. Pe baza experienței realizării noului serie de motoare electrice și folosind elementele ale acestora, s-a mărit de pildă, siguranța motorului asincron de 250 kW/750 ture. El va putea fi folosit cu succes în industria minieră și petrolieră deoarece este antiexploziv. În aceste zile proiectanții uzinei trasează pe planșetă și o nouă serie de mașini electrice pentru foraj.

Se lucrează la montarea unui nou lot de separatoare tripolare de 110 kV

Foto: AGERPRES

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

Paralel cu proiectarea de noi produse, în uzină se acordă o mare atenție reparațiilor. Pe baza experienței realizării noului serie de motoare electrice și folosind elementele ale acestora, s-a mărit de pildă, siguranța motorului asincron de 250 kW/750 ture. El va putea fi folosit cu succes în industria minieră și petrolieră deoarece este antiexploziv. În aceste zile proiectanții uzinei trasează pe planșetă și o nouă serie de mașini electrice pentru foraj.

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

— În momentul de față — întem vine în discuție ing. Catrița — grupul nostru de proiectare are în lucru alte patru motoare ce vor încheia noua serie. Prin realizarea lor, vom îndeplini înainte de termen un punct important din angajamentul luat de uzină privind îmbunătățirea constructivă a produselor. După cum se știe, unul dintre angajamentele de bază luate în întrecere de uzina noastră, se referă la punerea în valoare a noi rezerve interne pe baza cărora să realizăm produse ce performanțe tehnice superioare.

Pe întregul flux tehnologic

„Gîndește de două ori și croiește odată”. Colectivul Fabricii de confecții și tricotaje-București, cel mai mare croitor al țării, și-a pus ca motto al activității sale această zicală. Sute de oameni — creatori de modele, ingineri tehnologi — gîndesc produsele fabricii și această gîndire colectivă se materializează cît se poate de concret în magazinele de specialitate prin produsele tot mai frumoase și în pas cu moda.

De acest lucru ne-am convins încă o dată vizitînd recent fabrica. Preocuparea pentru prestigiul mărcii fabricii se află la ordinea zilei în toate sectoarele. Acum, cînd ne mai despart puține zile pînă la 1 Mai, pretendenții se simte un suflu nou în întrecerea socialistă. La creație, el își găsește expresia în cele peste 1 000 modele recent create, sau în cele 331 modele noi introduse în fabricație. La serviciul tehnic, amprenta noului o poartă acțiunea de revizuire a consumurilor specifice, ceea ce a dus la economisirea a cîte 3 cm. de material pentru fiecare produs. În secțiile de confecție apropierea sărbătorii de 1 Mai ridică pe un plan superior grija pentru calitate. La secția a VII-a, de pildă, șablonarea poate fi socotită locul de naștere al prozelentului dobindite peste planul de calitate. La ben-

zile de confecționat, produsele trec prin minile harnice ale Valeniei Burmaz, Anastasiei Matei, Elisabetei Crăciun și ale altora. Și numai după o cercetare exigentă, controlorii de calitate Rada Chirulescu și Ecaterina Pavelescu dau viza de expediere către magazine de produse finite. Pentru fiecare din cei aproape 1 500 de muncitori ai secției, calitatea produselor și realizarea de economii constituie o chestiune de onoare.

Și asemenea, unui sensibil seismograf, magia de produse finite înregistrează activitatea întregii fabrici. Dacă în primele două luni ale anului, unii furnizori de materii prime — printre care Fabrica de postav-Buhuși, întreprinderile „Bumbacul”-Timișoara și „Lucafealul”-București — au întârziat livrarea produselor contractate, magia a primit o cantitate mai mică de confecții și tricotaje. La început de aprilie acest seismograf a început să semnaleze creșteri substanțiale ale producției: 12 000 cămași bărbătești, 2 500 rochii, 51 000 bucăți tricotaje, 3 200 sacouri, 71 000 perechi ciorapi, toate realizate peste sarcinile de plan. Ele reprezintă o parte din angajamentul fabricii. Și pe măsură ce ne apropiem de 1 Mai, numărul produselor peste plan sosite la magazine crește.

NOUTĂȚILE ZILEI

Folosirea intensivă a spațiului comercial

BACĂU (cosp. R. 1). — Comitetul executiv al Sfatului popular regional Bacău a analizat în ultima sa ședință felul cum sînt folosite spațiile comerciale în vederea unei cît mai bune aprovizionări a populației. Cu acest prilej s-a scos în evidență faptul că în ultimii 5 ani au fost deschise în spații nou create un număr de 197 unități comerciale, cu o suprafață totală de 37 000 metri pătrați, ceea ce reprezintă circa 40 la sută din rețeaua actuală a comerțului de stat. În aceeași perioadă, volumul total al desfacerilor a crescut cu peste 73 la sută.

Pentru ridicarea eficienței economice a bazei tehnico-materiale a comerțului de stat și îmbunătățirea aprovizionării populației, comitetul executiv al Sfatului popular regional a adoptat noi măsuri privind creșterea indicelui de folosire intensivă a spațiilor comerciale existente, extinderea formelor avansate de comerț, utilizarea rațională a mobilierului și utilajelor, reprofilarea unor unități în funcție de cerințele consumatorilor, eșalonarea orarelor de lucru pentru magazinele cu același profil etc.

Construcția și întreținerea drumurilor

CRAIOVA (cosp. R. 1). — În ședința sa de ieri, comitetul executiv al Sfatului popular al regiunii Oltenia a analizat desfășurarea lucrărilor de construcție și întreținere a drumurilor publice, a căror valoare se ridică anul acesta la 81 milioane lei.

— În ședința sa de ieri, comitetul executiv al Sfatului popular al regiunii Oltenia a analizat desfășurarea lucrărilor de construcție și întreținere a drumurilor publice, a căror valoare se ridică anul acesta la 81 milioane lei.

— În ședința sa de ieri, comitetul executiv al Sfatului popular al regiunii Oltenia a analizat desfășurarea lucrărilor de construcție și întreținere a drumurilor publice, a căror valoare se ridică anul acesta la 81 milioane lei.

— În ședința sa de ieri, comitetul executiv al Sfatului popular al regiunii Oltenia a analizat desfășurarea lucrărilor de construcție și întreținere a drumurilor publice, a căror valoare se ridică anul acesta la 81 milioane lei.

Colectivul Institutului de proiectări metalurgice a realizat proiectele unor mari obiective industriale ale țării. În clișeu: Atelierul de proiectări pentru cuploare metalurgice

Foto: AGERPRES

Ceas electronic unic în țară

Laboratorul de centralizare și telecomandă de la Brașov a luat ființă acum doi ani. În acest răstimp scurt, colectivul de aici a obținut realizări însemnate, printre care se înscrie și construirea unui ceas electronic. În interiorul lui este montat un aparat de radio care recepționează ora exactă de la Observatorul astronomic. În mod automat ceasul corectează impreciziile în momentul său, survenite din diferite motive. Acest ceas este unul din cele de acest fel din țară. Cu asemenea ceasuri urmează să fie dotate gările C.F.R.

Fabrică de gheață plutitoare

La aprovizionarea punctelor pescărești din Delta Dunării cu gheață își aduce contribuția în acest an și colectivul fabricii plutitoare de gheață „Pinguin”. Această navă tehnică este dotată cu utilajele și instalațiile necesare fabricării unei cantități de 12 tone de gheață blocuri în 24 de ore.

Proiectul de execuție a fost întocmit de către Institutul de proiectări transporturi și telecomunicații în colaborare cu Institutul de proiectări al industriei alimentare și Întreprinderea de stat „Frigotehnica”.

La Șantierul naval din Galați a fost dat în folosință o nouă cală cu o lungime de peste 160 m ce permite construcția simultană a două cargouri de 4 500 tdw. Noua cală care este înzestrată cu utilaje moderne — dispozitive automate cu comandă centralizată de lansare a navelor, cărucioare de drailuce de transport, sălii metalice de susținere — dispune de două macarale portal ce pot ridica împreună bloc-secții de nave de peste 80 de tone. În clișeu: Aspect de pe Șantierul naval Galați.

Foto: AGERPRES

Incheierea anului școlar

Cursurile anului școlar din învățămîntul de cultură generală se vor încheia după cum urmează:

Pentru clasele I-IV-a în ziua de sîmbătă, 29 mai a.c. Clasele a V-a, a VI-a, a VII-a, a IX-a și a X-a termină cursurile marți, 15 iunie. Elevii din clasa XI-a vor termina cursurile miercuri, 26 mai.

Între 26 mai și 6 iunie vor avea loc lecții de sinteză pentru examenul de maturitate, iar între 7 și 14 iunie

se va continua pregătirea individuală pentru examenul de maturitate.

Cursurile claselor a VIII-a se vor încheia miercuri, 26 mai.

Examenul de absolvire a școlii generale de opt ani (clasa a VIII-a) se desfășoară între 5 și 11 iunie. Concurusul de admitere în școala medie, sesiunea de vară, va avea loc între 17 și 27 iunie. Examenul de maturitate, sesiunea de vară se va desfășura între 15 și 27 iunie.

Vorbesc oare apele? Basmele și poezii ne-au învățat că da. Oare ei ne-au deprins să ascultăm șoapta râului de munte, glasul de tunet al duruitoarelor, urletul puhoaielor despletite de zăpor, sfîșierile de pînză de mătase ale apelor trecute prin strungă de cremene?

Apele cîntă sau povestesc? O dată, într-un sat din Maramureș, sat cu nume de stranie rezonanță — leud, — am ascultat-o horidă pînă seara tîrziu pe Ioana Dăncuș. Iși prînsese cu miinile înclăștate genunchiul drept și, cu trupul ușor arcut, legănînd după măsura versurilor, horea corînzi — balade adică — desparte Pîntea Viteazul. Glasul era egal, tonalitatea neschimbată. Recitarea era cu un susur, ca o apă în umbrel veșnic neschimbat. A horit apoi despre vremuri noi. A improvizat poezii de elogi unor medici care o îngrijiseră, a cîntat apoi munca liberă, unită a țărănilor. Același timbru, același ton. Cîteva ceasuri — fantastică ceasuri — horitoare a stat cuprînsă ca de-o vrea, pîndă că oficiază printr-un ritual, prin versurile rostite și prin rostirea lor, o nesfîrșită armonie, un echilibru de netulburat, definitiv, imuabil, asemenea legănării astrilor în constelații.

Cînd am plecat din leud, era noapte cu lună plină. O noapte imensă, feerică, o noapte luminată ca aceea despre care spunea Matei Caragiale în ai săi „Crai de curtea veche” că „nu se mai întorc niciodată”. Într-o săliuță leucău domoalele apele zlei, purtînd pe prunduri galbeni și mahmudele din comorile lui Pîntea; m-am oprit să le privesc și m-am pomenit ascultîndu-le. Apele hăuau. Egal, desăvîrșit de egal; ca Ioana Dăncuș. Ce povesteau apele zlei? Ce cîntau?

Ridic în lumină un pahar cu apă clară. Știu că pînă la mine, în cupă, a străbătut kilometri. A trecut pe pîmînt și pe sub pîmînt; a fost naur și ploaie, a fost riu șoptitor îndrăgostitilor și loc de scaldă copiilor, a străbătut levi și conducte, a trecut prin stații de purificare, de tratare, a fost gustată și găsită bună de băut. Acum apa e la mine în pahar și-o ridic în soare. E un pahar cu apă, un banal pahar cu apă. Sucind un robinet am primit-o tocmai din munte, de la poalele Negoiului. În paharul meu e o fărîmă, un picur infim din Argeș. Îl privesc cum tace, scinteind în lumină ca un imens glob de cristal. Oamenii înclină în lumină poalele de vin. Căuți în chilimbar sau în rubin tînăta lucrare a soarelui și a sevelor în via de vie. De ce n-aș închina acest pahar cu apă lumini și nu l-aș asculta? Oare apa din el nu-mi poate vorbi despre oameni și lucruri? Ea nu-i parte din marea întreg? Nu fac prin ea un legămint cu Argeșul, cu muntele, cu firea, cu munca miilor de oameni care mă lasă s-o am, s-o privesc, s-o sorb?

Am în pahar un strop din Argeș. Și despre Argeș știu cîteva versuri. „Spune Argeș, spune tu, cum a fost și cum e-acu...”

Ascult răspunsul chemării. Răspunsul Argeșului. Vorbesc oare apele?

Între stîncării netede, ca zidurile de ceatate, între piscuri sîhăstrite sub cer, copleșit de înfricoșătoarea mărtaie a muntelui unde privea abia de îndrăznește să urmeze plutirea vulturilor între steieri și să iscodească negura genurilor învălmășite în taine, cîntul început cu această evocare, cîntec simplu din popor, aș fi vrut să-l rostesc solemn ca chemarea muzei în epopeile antice. Aș fi vrut să chem Argeșul martor; l-aș fi dorit ajutor și tovarăș în stare să-mi spună „cum a fost și cum e-acu”. Dar Argeșul s-a cut. Mi-au răspuns contemporanii, urmașii cine știe a cîta generație care, întîlnind apice ieșite din munte, din căldărea Negoiului, le-au numit, și știu de ce. Argeș. Contemporanii mi-au răspuns în locul Argeșului nu în și nici în șoaptă. Nici în rînduiri de vers. Dimpotrivă. Mi-au răspuns care și cum a putut, lăsîndu-mă să văd imagini deconcertante, greu de organizat și de sus-pus tiparului luat de-acasă pentru înțelegerea imensului și complexului efort de stăpînire a forțelor râului de legendă sub denumirea, devenită curentă, de hidrocentrală de pe Argeș.

Am simțimîntul că nu fac decît să consemnez o simplă evidentă afirmînd că hidrocentrală „Gheorghe Gheorghiu-Dej” — construcție care pe drept a determinat scrierea multor coloane de gazetă și deșteptarea unor și mai legitime interese și înclăcări — nu-i asemănătoare nici unui șantier urban unde blocurile, oricît de multe și cu oricîte etaje ar fi, se înalță cuminți înșre schela. Hidrocentrala e o lucrare răsfrîntă pe pîmînt, pe zeci și zeci de kilometri pătrați, pe suprafața unui mare oraș și sub pîmînt, pe drumuri bolnăte de beton, lungi cît tunetele unui metropolitan dintr-o mare așezare urbană. De aceea, dintr-o mare așezare urbană. De aceea, dintr-o mare așezare urbană. Stau rezemat de parmalcol podului și număr: în trei minute pe șosea au trecut cîinci camioane basculante, un autobuz și opt autoturisme; peste pod au trecut, venind din colonie, un automobil și 37 de oameni. Am reținut dintre ei: un bărbat cu o femeie care cărau în patru sacose de plastic, fiecare ducînd cite una într-o mîină, cumpărături. (Bărbatul mai avea în buzunarul bluzei vîlțuite o sticlă și la subtoară o franzelă). Un tinerel ferches, cu scurteică de material plastic negru, cu pantofii proaspăt văcușii, care pîșea agale, așteptînd pe cineva. Un

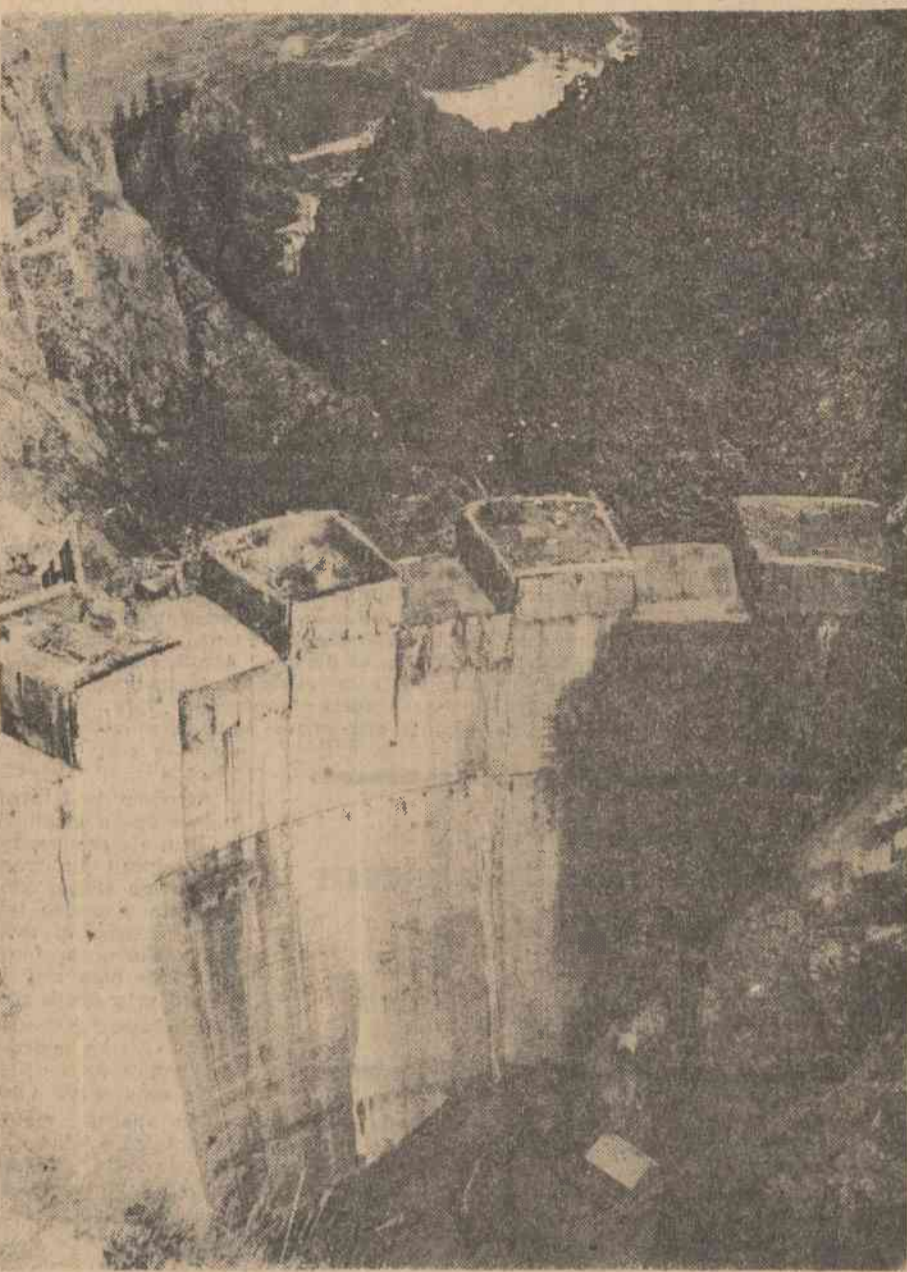
în camere de metal ciment; pe drumuri de munte fulgeră des, ca pe-un bulevard cu mare circulație, camioane basculante, cenușii, cu încărcătura unui vagon de cale ferată.

Sub pîmînt, intri ca în mină, coborînd în cîteva secunde peste o sută de metri, cu liftul elementar, numit colivie. Minerii deschid sub apele Argeșului în granit, tunele; în urmă zidesc ganguri vaste, prin care un tren ar putea lesne trece; din beton clădesc căi subpîmintene, rîuri (Argeșului, Vîlsanului, Cernatului, Topologului) și suvașii de ape ce va zbucni din turbine. Din beton au clădit o vastă sală, în care pot încăpea ușor zece baciuri cu zece etaje. O macara uriașă, cu un cîrlig care ar acoperi suprafața unei camere, mișcă în strănicie larmă piese de oțel care împlinesc turbinele. Într-o încăpere enormă, ca o stație de metrou, se deschid alăturate patru tunele; prin ele apele vor intra în alt dom subpîmintean; se vor domoli, lepădîndu-și involburările și virtutele ca să poată începe călătoria sub munte, spre lumină.

Din bolta palatului subteran, se deschide, drept spre cer, un put cu pereții ferecați în oțel. Prin el coboară, așa cum ar coboară ciutura într-o finlină, la peste o sută de metri adîncime, piese și utilaje grele cît două, trei, patru vagoane. Oamenii le iau în primărie și sub pîmînt le mîină pe șine de tren, le prînd în ghiera macaralei, le așează pe temelii tricolore de beton. Căfărăți pe estacade, sudorii lucrează. Pe pereții netezi joacă lumini portocalii, violacee, în care se înscriu umbrele și liniile frînte ale scheletăriei. În tunele lucrează minerii. Lucrează dulgherii, mecanicii, electricienii, macaragii; inginerii și tehnicienii coordonează munca și totul pare atît de firesc, atît de absorbanț, încît atunci cînd „colivii” te aduce la lumină, te simți contrariat.

„La ce să te uii mai înții? Cu cine să vorbești în primul rînd? Și ce anume? Sint aici cîteva mii de oameni, toți cu treburi, toți cu rosturi. De la Oești, de la podul peste Argeș, unde rîul își va termina călătoria lui subpîminteană și pînă la Aref, unde o va începe, sus la baraj, sub pîmînt, urcîți în camioane, calculînd în birouri, adîhînd în colonii după o zi de muncă, închinînd un pahar pentru succesele prezente și cele viitoare, probîndu-și odraslele mă puțin silitoare, scriînd un cuvînt iubitei, sint cîteva mii de oameni, pe zeci și zeci de kilometri pătrați. Muncesc și trăiesc, mulți cît populația unui orașel, pentru ca Argeșul să spună de azi și pînă în veacurile viitoare istoria sa nouă, începută în epoca socialistă.

Tot ce înțelegi, tot ce vezi — imagini

La baraj — ca alădată la Bicaș, privești, legănat pe cabluri suspendate la mare înălțime, imensele recipiente care transportă beton și-l varsă de sus, în zidul gros și înalt care va deveni zăgaz lacului cu jumătate de miliard de metri cubi de apă.

și acum s-o folosească — nu m-am mirat cînd am aflat că din Albești pînă la Mîndra se transportă pe calea aerului lădăne cu căpsuni. Oamenii cultivă 100 de hectare, drept care, anual, numai statul le plătește, pentru producția contractată, șapte milioane. Și radul, ciștigului se vede. Casele, cele mai multe, sint noi, durate tricolor din cărămidă, cu pridvoare largi mărginite de arcuiri elegante sprijinite pe colonade zvelte. În case noi, covoare; la ferestre, perdele croșetate din bambac pescăresc; bibelouri, aparate de radio, unelte casnice moderne. E oare nevoie să comentăm aceste fapte pentru a demonstra cum poate fi folosit cu pricepere și simț gospodăresc un pîmînt foarte puțin productiv?

Apele Argeșului trec, cine știe de cînd, printru dealuri. Trec prin marginea satelor și șosețe. Poate cum a fost Poate spun cum e-acum. Poate se bucură ogîndînd, în undă lor, umbra livezilor. Cîndva n-au fost. Coastele erau golase, scobite de vîroași și de ogașe, presărate de tufani netrebniți, de cîteva pomi stingheri. Pe dealuri s-au plantat livezi. Livezi întinse cît vezi cu ochii. Unele se rînduiesc pe benzile teraselor, altele urmează punctele egal distribuite ale teraselor individuale. Sint sute de hectare în bazinul Argeșului: la Albești, în Valea Danului, la Căuta. Sint livezi plantate în masiv, livezi ale cooperativelor agricole de producție din Sînești, Corbi, Suici, Poenari, Cîiofrîngeni. Livezi de meri, de peri, de pruni. Unele au intrat, altele urmează să intre pe rod. Argeșul străbate o imensă grădînă. A răsărit în cîteva ani, cu trudă multă și poate și cu mai multă îndrăzneală, dar cu nesăvîlnică hădîrire în puterea omului liber de a transforma, de a înfrumuseța, de a pune semnul geniului său creator acolo unde natura voiește să-și ascundă, cu zgîrcenie, dărnicia. Tărâni sint bucurăși de reușită. Mi-au vorbit, cu grai iute, teos, despre pomocultură și mai ales despre eficiența economică a plantării livezilor. Oricît de răspicată, de categorică și lapidară le era expunerea, ea nu putea ascunde pasiunea incipientă, dar statornică, pentru pomări.

La Curtea de Argeș, cînd te oprești, se cuvine să bați la porțile legendei, chiar dacă vîi cu sufletul copleșit de emoțiile trăite la hidrocentrală, de dulceața priveliștii dăruite de livezile de pe coastele dealurilor, de prospețimea satelor înviorate, de multimea și frumusețea nărilor construcției, de plăcerea cășului afumat și a mielului fript hădăducesc, pe care le-ai gustat împreună cu o ceașcă de rachiu tare și plin de arome. Trebuie — sau ar trebui — să te descotorosești

de toate și, prin mecanismul deconectării rapide, turistice, să te afunzi deodată în apele evocării. Nu mai ascultă istorisirile despre „cum e-acu” ale Argeșului, ci numai pe cele despre cum a fost.

Depeni versurile baladei mesterului Manole, mergi la fîntina unde și-l încheiat zborul cu aripi de șifă, la biserica lui Neagoe care a cerut, ca să se împlinescă, iertă iubirii pîmîntului, apoi treci la curtea veche, la biserica cea mai bătrîna de la noi, la mormîntul lui Radu Negru. Cauți și alți în picturile murale mărturiile vieții de

de toate și, prin mecanismul deconectării rapide, turistice, să te afunzi deodată în apele evocării. Nu mai ascultă istorisirile despre „cum e-acu” ale Argeșului, ci numai pe cele despre cum a fost.

Depeni versurile baladei mesterului Manole, mergi la fîntina unde și-l încheiat zborul cu aripi de șifă, la biserica lui Neagoe care a cerut, ca să se împlinescă, iertă iubirii pîmîntului, apoi treci la curtea veche, la biserica cea mai bătrîna de la noi, la mormîntul lui Radu Negru. Cauți și alți în picturile murale mărturiile vieții de

Cum poate fi folosit cu pricepere și simț gospodăresc un pîmînt foarte puțin productiv? ...Coastele erau golase, scobite de vîroași și de ogașe, presărate de tufani netrebniți și de cîteva pomi stingheri. Pe dealuri s-au plantat livezi. Livezi întinse cît vezi cu ochii...

altă dată și mai ales în ele, și-n zidiri, în istorie și-n legende, atestarea geniului unui popor bătrîn pe aceste meleaguri, cu rădăcini adînci în vremuri.

Clipele de reculegere se curmă de cum intri în multimea gureșă, pestriță, care umple ulițele, populația înzecită a orașului, pornită după treburi, după interese. Oamenii umblă grabiți și vorbesc repede: sint sprintini și ageri. Între vorbă și faptă nu lasă loc nici cît trăiește o scintee. Timpul le pare pururi prea puțin și nici un moment prielnic pentru prelungit răgazul odihnei. Sint păreri pe care și le întărești după impresiile dîntii de pe șantier, după cele din sate și reușești să-ți explici de ce unele acțiuni și-au părut, la prima vedere, temerare. Nu-s nicidecum. Prin părțile Argeșului ritmul e alert. În acest ritm se sondează ritmul, se scrutează viitorul și se înfăptuiește. De aceea la Curtea de Argeș rezeți, înfîntat mai grabnic decît ai face-o la minăstirile secevene, Evocare. Fulgerător te întorci la muzeul, Manole cînd galgăi orașul și tot ceea ce pînă atunci ai aflat, urmind din munte drumul Argeșului. Cum scria undeva Gheorghe Tomozei:

„Orașul nou, în preajmă, cu zidul început conturul verii asfințind, îl strînge, iar mesterii fîntinilor de lut minunea o repetă, prin vreme, fără sînge!”

Despre Pitești, înainte de a asculta istorisirile de azi ale Argeșului, aflăseam cite unele din povestite și din cînte. Pe undeva în mîntea stăruia Trivale, pe imaginea veselă și amară pe care mi-o facuse „Carigeti la limba romînă” a lui Ion Minulescu. Regăsirea ei azeva ar fi fost absurdă. Ca și chipul Piteștiului de pe atunci (cu patru-cinci decenii în urmă), cînd jalnic, cînd iar.

De la Curtea de Argeș, călăzindu-mă spre Pitești, Argeșul m-a dus să-mi arate un oraș care, ca reședință a regiunii ce-i poartă numele, începe din ce în ce mai puțint să exprime, în dezvoltarea sa economică, urbanistică, edilătoră, social-culturală, marile transformări ale locurilor.

În vechile tipare ale orașului se înalță cartiere noi, cu moderne construcții, unele vădînd fantezie și originalitate. Asaltat de noi construcții e și centrul dominat încă de clădiri bătrînești nu lipsite de eleganță și de prestanță. Trivale, locul știut pe care l-am căutat degrabă, e un parc vesel, destul de îngrijit — nu singurul — căutat ca loc de petrecere — nu singura — în serile de vară și-n zilele de odihnă. Tinerii piteșteni, spre deosebire de contemporanii lui Ion Minulescu, nu spre el m-au îndrumat dîntii, ci spre stadionul sportiv, nu în zadar socotit de dîntii temei de fală.

Esențiale însă pentru dezvoltarea Piteștiului, oraș plin de viațione, cu miscare intensă pe străzi și-n magazine, cu restaurante pline de mușterii și de larmă, sint noile sale întreprinderi industriale care-i dau vigoarea economică atît de necesară. Piteștii m-au asigurat în aceasta privință că nu-i exagerare să socotim orașul lor în centrul petrieilor. Argumente: puternicele exploatrări petrolifere din apropiere, prezenta întreprinderi de foraj, a întreprinderii Energieipetrol, a întreprinderii de transporturi aeriene și bază tubulară — toate aflate la Bascov, în raza orașului. Un sector puternic de industrializare a lemnului, iarăși nu-i exagerat să se afirme că este: Combinatul de industrializare a lemnului din Pitești e una din cele mai moderne unități de-acest fel din țară.

În fabricile acestei mari întreprinderi sint valorificate din plin resursele însemnate de masă lemnoasă din regiune și îndeosebi e valorificat în mod superior fagul, cîndva folosit aproape exclusiv ca lemn de foc. Enumerînd întreprinderile piteștene, se cuvine a fi amintite fabrica de tananți „Argeșul”, apoi întreprinderea de poduri metalice și prefabricate din beton, întreprinderea textilă, fabrica de produse lactate. Pentru a ne face o idee mai clară a dezvoltării industriale a orașului, trebuie să reținem că Piteștiul realizează astăzi anual în 3 luni întreaga producție industrială a regiunii Argeș din anul 1938. În întreprinderea orașului se produc în prezent 32 la sută din producția industrială globală și 26 la sută din producția marfă a regiunii. De aici, din acest oraș ignorat altădată în lume, pleacă peste hotare, purtînd marca întreprinderilor piteștene peste 40 de produse.

De la Pitești, Argeșul m-ar fi îndemnat să merg la Golești, la vechiul conac al Goleștilor, unde dîntii s-au făcut școală pentru tot omul în limba romînă; e de văzut aici muzeul bine alcătuit, instructiv și emoționant, evocînd un moment însemnat din cultura noastră și un moment tragic: asfințitul, prin uelțire și crimă, al lui Tudor Vladimirescu. Muzeul prilejuiește și trecerea prin apropierea stațiunii experimentale de la Ștefănești, a Institutului de cercetări hortivitiicole, unde Feteasca pare a fi fără pereche și unde un colectiv de oameni pasiонаși muncesc pentru a pune în lumină — și mai ales pentru a-i învăța temeinic pe țărăni argeșeni să pună în lumină — comorile pe care le ascund dealurile: viile și livezile.

Urmind acest drum, am întregi imaginea înnoirilor pe care Argeșul le înțelegte de cum trece poarta hidrocentralei din muntii. Urmind acest drum, am putea asculta, ca și

Spune Argeș, spune tu...

aparent disparate — se contopesc într-un omie tablou, urmind rigorile și legile marii construcții. Tot ce auzi — istorisirile ale unor etape de eroism, ale unor zile și nopți de muncă care au rodit în îndrăznețe soluții tehnice, se unesc în numele aceleiași mari construcții. Tot ce simți — admirație, entuziasm, mindrie, emojie — se circumscrie în aceleși unci, grandios nucleu de lumină. Tot ceea ce mii de oameni înapăușesc zilnic, fiecare cu priceperea și rîvna lui, cu capacitatea sa de dăruire, cu voința și dorința sa de mai bine se contopesc în ceea ce numim hidrocentrala de pe Argeș „Gheorghe Gheorghiu-Dej”!

La Corbeni, în satul de munte, chiar lîngă sfatul popular, e un pod peste Argeș. Pe dreapta râului e șoseaua asfaltată pe care gonesc camioanele și, dincolo de ea, chiar din marginea ei, încep casele și ogrăzile satului răsfrîntă pe dealuri. În stînga podului, pe-o coastă masivă, din creștet pînă la poalele care coboară la tîrmul apei, se ridică un ansamblu de construcții masive, zidite din piatră, afectate șantierului (cantina, clubul, birourile, diferite magazine). Și pe șosea și în colonie, e o nepotolită animație. Stau rezemat de parmalcol podului și număr: în trei minute pe șosea au trecut cîinci camioane basculante, un autobuz și opt autoturisme; peste pod au trecut, venind din colonie, un automobil și 37 de oameni. Am reținut dintre ei: un bărbat cu o femeie care cărau în patru sacose de plastic, fiecare ducînd cite una într-o mîină, cumpărături. (Bărbatul mai avea în buzunarul bluzei vîlțuite o sticlă și la subtoară o franzelă). Un tinerel ferches, cu scurteică de material plastic negru, cu pantofii proaspăt văcușii, care pîșea agale, așteptînd pe cineva. Un

bărbat înalt, clădit ca un munte, îmbrăcat cu salopetă cenușie, ducea de mîină un capîș de vreo cîinci ani. Ca să-l asculte,

VIRGIL DĂNCULESCU

se apleca și suridea. Un țambalagiu, cu palton negru, înverzit de ploii și de soare. Un camion s-a oprit și șoferul l-a luat sus, lîngă el, în cabină. Cineva a ris: „Are să cînte la baraj!”. „Nu azi — a urmat precizarea — vîineri, la leafă...”

Sub pod băteau lin, în pietre vineții, uniform, egal, apele Argeșului. Spuneau oare ceva? Și chiar de-ar fi spus, cine sta să le asculte? Și totuși, toți cîți au trecut peste pod, toți cîți au trecut pe șosea, toți erau aici chemați de Argeș, chemați de forțele Argeșului pe care urmau să le supună, să le facă slujitoare omului. N-ascultau acum nici unul, dar aspirarea Argeșului, minia lui, primejdia pe care el o năstiea în fiecare primăvară le vor fi ascultat dacă nu azeva, cel puțin din multe istorisirii. Nimeni n-asculta Argeșul. Și poate ar fi trebuit să-l asculte, de vreme ce peste puțina vreme el nu va mai trece pe aici, pe sub pod. Va porni fantastică sa călătoria subpîminteană și tocmai la Oești va da iarăși de lumină. Priveliștea are un caracter de documentar. Oamenii trec pe pod. Argeșul bate pe sub pod. Raportul pare o totală indiferență. Oamenii sint toluși aici pentru că aici e Argeșul. Și sint aici pentru a da Argeșului alt destin. „Spune, Argeș, spune tu, cum a fost și cum e-acu...”!

Mă gîndeam, privind Argeșul sus, în munte, la Căpătîneni, la o scriere dragă: la „Cartea Oltului” și la Hășmașul Mare, la tulburătoarea și sălbatica obîrșire a Oltului văzută de Geo Bogza. O carte a Argeșului, o carte care ar transcrie pe indetele

toată povestea sa, ar trebui negreșit, să înceapă de aici, de la hidrocentrală. Aici capătă Argeșul, încă înainte de a cunoaște lumea, coordonatele istorice și se începează de semnificatia unei epoci. Crescut colosal, la proporțiile unui lac mai mare ca Snagovul, lumid în turbinele din vastele hale subpîmintene, izbucnind ca patru trenuri din patru tunele într-o unică, enormă gară, togit apoi într-un suvoi ce va gonii kilometri întregi neoprit și nefecăat într-un tunel înalt cît o casă cu trei etaje și larg cît o străadă, Argeșul va trăi o splendidă metamorfoză.

Prin această poartă făcută de oameni, intră Argeșul în lume. Istoria lui de aici începe, de aici viața și soarta. Cum a fost ne vor spune amintirile; „cum e-acu”, Argeșul spune, în drumul lui spre șesuri, cu tot mai multă mindrie. Mindrie legitimă. De la hidrocentrală și pînă ce înțelegte, în cîmpie, dincolo de București, Dimbovita, Argeșul e martorul altor înnoiri, martorul altor transformări încît pasul său peste pragul uriașei porți înseamnă dreapta și cuvenita intrare în viață. Viața Argeșului începe de la hidrocentrală. Povestile Argeșului de aici începînd le ascultă...

Așezarea de la Corbeni e cu o sută de metri mai sus decît Bicașul. Dar primăvara, în curți, înfloresc căișii. Foși lucrători la Bicaș mi-au spus că aici iernile-s mai blînde, măcar că satele sint mai sub munte. Nu m-am mirat de aceea cînd am aflat la Albești, nu departe de Corbeni, în jos pe firul Argeșului, într-o comună cu 434 de hectare de teren arabil, o suprafață egală acoperită de livezi. Și iarăși, gîndind la blîndețea cliimei din Valea Argeșului — dar mai ales la destoinicia și priceperea oamenilor care

Esențiale pentru dezvoltarea Piteștiului sint noile sale întreprinderi industriale. ...Combinatul de industrializare a lemnului e una din cele mai moderne unități de acest fel din țară... Foto: NICU VASILE

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

PRIMELE FIINȚE VII

Biologii au descoperit, în ultima vreme, în numeroase soluri, un mare grup de bacterii anaerobe (care pot trăi numai într-un mediu lipsit de oxigen). Trăsătura lor distinctivă o constituie dimensiunile mari ale celulelor. Cercetătorii înclină să considere că, din punctul de vedere al dimensiunilor celulelor, aceste microorganisme bat toate recordurile printre bacteriile sporoforme. Nu este exclus ca strămoșii anaerobelor contemporane să fi fost, cîndva, primele ființe vii de pe pămînt.

După părerea oamenilor de știință, aceste microorganisme execută o muncă uriașă, ele participînd la procesele de defecare a solului. Rolul lor este deosebit de mare în procesele de restabilire a conținutului de fier.

Este paradoxal faptul că ele trăiesc în straturile superioare ale solului, în care pătrunde ușor oxigenul, care provoacă pierirea lor. Tocmai datorită acestui fapt, ele nu au fost descoperite multă vreme. În laborator însă, cercetătorii le-au creat un mediu special — lipsit de oxigen — în care ele s-au putut înmulți în mod normal.

S-a acumulat astfel un veritabil tablou variat al acestor ființe vii, care seamănă mai curînd cu plantele decît cu microorganismele. Excrescențele lor ciudate le-ar servi ca aparat de alimentare.

Studierea noilor specii de bacterii anaerobe prezintă un mare interes practic și teoretic. După toate probabilitățile, omul va întâlni în Cosmos, în primul rînd, o viață anaerobă, care poate fi studiată — parțial — pe Pămînt.

În ultimii ani se vorbește tot mai mult despre miniaturizarea și microminiaturizarea aparatului electronic. Acest fapt își găsește explicația în avantajele pe care le prezintă aparatele electronice de mici dimensiuni.

Pentru a ne da seama de avantajele miniaturizării, ne vom referi în mod concret la aparatul de radio. Pentru realizarea unor aparate de radio portabile, în urmă cu decenii s-a inițiat un concurs internațional. Concursul a fost câștigat de doi romîni: Mihail și Titus Koneschwiler, primul inginer, cel de al doilea medic. Cel doi frați — radiomatori înfăcșurați — au prezentat un aparat de radio portabil foarte ușor, de dimensiuni mici și cu manevre ușoare. Acest aparat a fost premiat, în anul 1925, la New-York și Paris.

Odată cu dezvoltarea electronicii, a avut loc și o creștere considerabilă a domeniilor sale de aplicativitate. Noile domenii necesitau aparate electronice complexe (televizoare, radiocamere, radiotelefoane etc.) care conțin un număr crescut de tuburi electronice, piese și cablaje, ocupînd un spațiu mare și avînd o fragilitate și, deci, o vulnerabilitate crescută. Astfel, s-a pus problema miniaturizării acestora.

Reducerea dimensiunilor și a greutății aparatelor constituie doar unul din avantajele miniaturizării. Concomitent, reducerea numărului de componente duce la o robustețe mecanică sporită și, deci, la o mai mare siguranță în funcționarea aparatului, precum și la posibilitatea de a introduce automatizarea în producția dispozitivelor electronice.

Toate aceste avantaje au făcut să se recunoască unanim — în jurul anului 1957 — necesitatea și posibilitatea de a se trece la miniaturizarea masivă.

Se obișnuiește ca miniaturizarea să se aprecieze prin densitatea de piese (tuburi electronice, tranzistoare, rezistențe, condensatoare și bobine) care intră pe dm^3 sau cm^3 . Astfel, dacă înainte de 1940 această densitate nu depășea cîteva piese pe dm^3 , ea a ajuns la cîteva duzini pe dm^3 , în perioada anilor 1945—1950.

Mai tirziu, cînd s-a dezvoltat producția industrială de semiconductoare, care au înlocuit tuburile electronice, s-a ajuns la cîteva sute

MICROMINIATURIZAREA

de piese pe dm^3 și chiar la densități de 1000 piese pe dm^3 .

Ing. Nicolae Petraș
candidat în științe tehnice

Desigur, evoluția miniaturizării nu s-a oprit aici. Semiconductoarele și circuitele imprimate (cablaje metalice, depuse pe plăcuțe izolatoare, ce joacă rolul suportului sau a șasiului aparatelor) au deschis calea microminiaturizării — adică trecerea la densități și mai mari pe unitatea de volum. S-a ajuns astfel la densități de 1000 și, apoi, de

Cea de a doua cale pe care o realizează microminiaturizarea — microcircuitele sau circuitele bi-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

- VOLUM REDUS — PERFORMANȚE ÎNALTE
- DE LA MINIATURIZARE LA MICROMINIATURIZARE
- MICROMODULE — CIRCUITE BIDIMENSIONALE — CIRCUITE SOLIDE
- LARGI PERSPECTIVE ÎN CONTINUARE

10000 piese pe cm^3 . Iar metodele moderne de microminiaturizare au permis să se obțină densități de peste 100000 piese pe cm^3 .

Oamenii de știință au început — în ultimul timp — să-și ia drept etalon al microminiaturizării creierul omensc, care conține o densitate enormă de neuroni („piese biologice”), pe unitatea de volum.

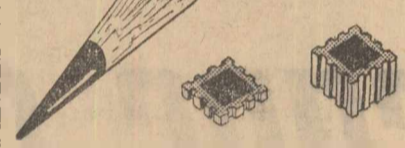
Iată o primă metodă de microminiaturizare — micromodulul. Cînd privim micromodulul ai impresia că, în fața ta, stau înșirate bucăți de zahăr cubic miniaturale, pe o plăcuță suport. „Bucățile de zahăr” conțin de fapt... piese radio și se numesc micromodule. Dacă am sparge un micromodul, am vedea o etajeră compusă din 4—8 plăcuțe suprapuse, pe fiecare din ele aflîndu-se mai multe piese. După ce s-au executat legăturile electrice între plăcuțe, acestea se acopăr cu parafină sau cu material plastic, iar pe una din suprafețe se scot piciorușele metalice pentru contacte.

Întregul aparat de radio, deși conține două micromodule, este mai mic decît o bucată de zahăr.

Pe aceste plăcuțe se pot așeza și componente active ca diode sau tranzistoare clasice, dar construite într-un chip deosebit — pentru a se obține un circuit plan perfect.

Care ar fi avantajele acestei tehnologii?

În primul rînd, peliculele subțiri permit ca — prin suprapuneri — să se obțină o densitate de piese mai mare pe unitatea de volum decît ea obținută de micromodule. În al doilea rînd, se exclud foarte multe contacte care erau necesare între module.

Micromodule, alături de un vîrf de creion

Și la noi în țară există o preocupare permanentă pentru miniaturizarea și microminiaturizarea aparatului electronic. Astfel, cu cîteva ani în urmă a început fabricarea de semiconductoare tranzistoriale și piese miniaturizate în cadrul Uzinei Electronice. În anul 1962 a intrat în funcțiune întreprinderea de piese radio și semiconductoare (I.P.R.S.—Băneasa) care fabrică piese miniaturizate și cablaje comprimate, utilizate în radioreceptoare, televizoare, electronică industrială, în telefonia electronică, precum și în mașini electronice de calcul. Este edificator faptul că, în anul 1965, dintr-un număr mare de tipuri de radioreceptoare prevăzute a se produce la Uzina Electronica numai două vor continua să folosească tuburi electronice, celelalte fiind cu tranzistoare.

De pe acum se folosesc modulele, care permit un control mai eficient al calității, reducerea la minimum a timpului și a cheltuielilor de punere în fabricație a noilor tipuri de radioreceptoare.

Noile produse ale Uzinei Electronice, televizorul „Electronica VS 50”, precum și radioreceptoarele tranzistoriale — format miniatură — de tipurile S 631 T și S 632 T sînt realizate pe plăci de circuite imprimate, iar piesele sînt de gabarit miniatură și subminiatură. Performanțele acestor aparate, ca și execuția tehnică le situează la un nivel superior.

— Ceea ce ne interesează — precizează tov. Marius Petraș — este probabilitatea fisionii catalitice. Mezonul nu, dovădindu-se capabil să provoace o reacție de cataliză, duce la apariția unui electron de mare energie. Iar un singur mezon ar putea să provoace circa 10^6 fisionii. Experimentul se caută să se măsoare probabilitatea cu care apare în coincidență electronul de mare energie cu fragmentul de fisionie detectat de camera de fisionie.

Aparatura nouă, necesară experimentării, va fi construită la institut.

Punerea în evidență și măsurarea experimentală a fenomenului de fisionie catalitică constituie un domeniu cu totul nou în fizica nucleară. Pînă în prezent, el nu a mai fost studiat.

— Cea de a doua cale pe care o realizează microminiaturizarea — microcircuitele sau circuitele bi-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

dimensionale — reprezintă construcții care au piesele depuse, printr-o metodă oarecare (grafică, foto sau prin evaporare în vid) pe o peliculă de ceramică sau film. Deoarece piesele sînt depuse pe suprafața peliculei, fără a ieși prea mult în relief, aceste construcții poartă numele de circuite bidimensionale sau micro-

În laboratorul de cercetări roentgenografice al Institutului de geologie din Capitală se cercetează — cu ajutorul difracției razei X — structurile mineralelor, în vederea identificării lor.

DIN TOATĂ LUMEA

Balanță cu raze gama

În R. S. S. Estona a fost construită o balanță conveier cu raze gama. Ea nu este mai mare decît o ladă obișnuită, însă poate cântări mii de tone

de cărbuni, de șisturi, de nisip și alte materiale friabile grele. Operațiunea se realizează cu ajutorul razelor radioactive.

Balanța, un nou aparat construit pe bază de radiotuburi, va permite — prin extrema simplificare a operațiilor de cîntărire — obținerea unor însemnate economii.

Frînă automată

Constructorii de automobile din S.U.A. au realizat un nou dispozitiv de securitate pentru mașini, prin care acestea sînt frînate în mod automat, imediat ce pedala de accelerație nu mai e apăsată.

Acest dispozitiv prezintă numeroase avantaje în ceea ce privește frînarea, în comparație cu sistemele obișnuite. El protejează pe conducător față de eventualitatea cînd acesta ar adormi la volan sau ar suferi o criză de inimă.

Geocorton

Industria farmaceutică din R.S.F. Iugoslaviei a început producerea unui nou preparat — geocortonul — folosit pentru tratarea anumitor infecții.

Preparatul reprezintă o combinație de antibiotice și hormoni ai glandei suprarenale și este eficient în tratarea și prevenirea infecțiilor ochilor și urechilor, infecții cauzate de accidente sau boli alergice. El mai poate fi folosit pentru tratarea abceselor și eczemelor, infecțiilor pielii sau arsurilor.

Piine de alge

După numeroase experimentări, medicii japonezi au ajuns la concluzia că hrana provenită din plante marine are excelente calități curative și că acționează în mod favorabil asupra circulației sîngelui.

Din făina de alge a fost preparată o piine. De fondul mării au început a fi recoltate, de asemenea, castravetele, mărul și banana de mare, în vederea preparării lor culinare. Asemenea fructe prezintă numeroase avantaje față de cele „terestre”: sînt gustoase, hrănitoare, practic inepuzabile și nu necesită prelucrare terenului pe care cresc.

Poliamidă alcalină

Un grup de oameni de știință cehoslovaci a pus la punct producția industrială a unei poliamide alcaline, care va fi folosită în construcțiile mecanice, pentru fabricarea diferitelor elemente de mașini, precum și în alte ramuri ale industriei.

Noul material sintetic este mai stabil decît altele similare, prezentînd — în același timp — deformări mai reduse la temperaturi ridicate. El este mai dur și mai elastic, absorbă mai puțină umiditate și este mai rezistent la acțiunea diferitelor substanțe chimice.

Mașină electronică meteorologică

Inginerii englezi au construit o mașină electronică de calcul pentru prognoza timpului.

Spre deosebire de mașinile obișnuite folosite în meteorologie, noua mașină păstrează în „memoria” sa date meteorologice pe mai mulți ani. Comparînd rapid datele precedente cu informațiile pe luna curentă, mașina elaborează prognoza timpului pe o lună înainte.

Raza luminoasă...

La Universitatea din Michigan a fost elaborată o nouă tehnică pentru prelucrarea lemnului.

Un amplificator de lumină produce — printr-un tub cu xenon și o sîrmă de rubin — o rază de lumină foarte intensă și fierbinte care este concentrată, cu ajutorul unei lentile, într-un punct.

Cu ajutorul acestei raze pot fi săpate găuri în lemn, sau acesta poate fi tăiat fără ca — de pe urma „operației” — să rămîna urme de carbonizare.

Electrostimulator

Un inginer din R. P. Ungară a realizat un electrostimulator. Prin intermediul a doi electrozi așezați pe templele pacientului, aparatul transmite curent electric de numai cîteva miliamperi.

Cu ajutorul electrostimulatorului se pot resimți persoanele care și-au pierdut cunoștința în urma unui șoc electric sau a altui accident. De asemenea, poate fi repus în funcțiune inima sau aparatul respirator paralizat.

Laserul va propulsa rachetele fotonice

Rachetele fotonice — care folosesc, în mișcarea lor, ejectarea unui flux de lumină — reprezintă un proiect îndrăzneț de navă cosmică.

Spațiul nu conceput ideea realizării unui flux de fotoni dirijați într-o anumită direcție, cu ajutorul unui generator cuantic și cu al unui amplificator puternic. Pentru ca un astfel de motor să poată fi construit, ar fi necesar un laser special, laserul cu plasmă. El ar urma să folosească plasma cu temperatură joasă. Cu ajutorul acestei instalații, s-ar

obține un puternic flux luminos care va impinge racheta și tracțiune cu reacție.

Mai rămîne să fie învinsă o singură greutate: construirea unei surse ușoare de energie, cu o mare capacitate, avînd o putere de milioane de kW.

Pompa cu plancton

O însemnată sursă de hrană pentru omie și reprezentată de pești care populează imensitatea mării și a oceanelor. Pînă în prezent, această resursă alternativă este încă departe de a fi explorată pe măsura posibilităților pe care le oferă. Totuși, încă de pe acum oceanograful își pun problema mării cantității de pește. Este vorba despre sursă substanțelor nutritive necesare dezvoltării și înmulțirii în condiții optime a acestora.

Soluția acestei probleme a și fost găsită. Ea constă în sporirea resurselor de plancton — ansamblu complex de plante și anima-

le microscopice care populează paturile superioare ale oceanelor. Sporind planctonul — care reprezintă una dintre primele verigi alimentare marine — se poate realiza practic de realizare a acestui deziderat o reprezentă o operație complexă, care constă în urcarea spre suprafața a apelor din regiunile mai adînci ale oceanelor, mai bogate în acele substanțe nutritive de care are nevoie planctonul.

Pentru aceasta, oceanograful s-a oprit la ideea folosirii „pompei marine”. Fenomenul este legat de faptul că paturile

adînci oceanice sînt mai reci și mai grele decît cele superficiale. Inițial o pompă auxiliară face să se urce apa rece. Pe măsură ce această masă de lichid se deplasează, ea înmagazinează căldură care-i este „oferită” de apele de sus și care este absorbită prin pereții subțiri al tubului pompei. Ea se dilată, devine mai ușoară și prin înșoși această proprietate continuă să urce — imaginând în continuare căldura. Iar o dată pînă în funcțiune, tubul funcționează mai departe ca un sifon, deplasînd apă bogată în substanțe nutritive din adîncimi, spre suprafață.

EXPLORÎND MICUL UNIVERȘ

„Un itinerar care să străbată Institutul de fizică atomică nu e ușor de alcătuit, iar „marcăjele” desemnînd diferitele laboratoare sînt adesea ermetice pentru neinițiați. Iată, de pildă, o titulatură care a fost atribuită în Cosmos marilor aștri:

Laboratorul de energii înalte

Dincolo de-o ușă obișnuită, e lumea energiilor uriașe. Energiile unor particule a căror viață durează o fracțiune de miliardime de secundă! Dar a căror biografie abia începută va cuprinde tot mai multe volume. Descrierea lor fizică este integrată de imaginea fotografică. Explozii nucleare la scara invizibilului, imortalizate pe peliculă.

În laboratorul de energii înalte de la Institutul de fizică atomică au fost efectuate lucrări originale, de un deosebit interes științific făcînd obiectul unor comunicări în cadrul conferințelor și congreselor internaționale pentru energie atomică.

Șeful laboratorului e fizicianul ALEXANDRU MIHUL. De la el aflăm preocupările colectivului și cu în prezent, aci se studiază producerea particulelor obișnuite și a celor stranii...

Particule stranii?

Un soare infinitesimal și un număr de planete gravitînd pe orbită în jurul său. Așa aparține fizicienilor atomului cu nucleul și electronii săi, doar cu cîteva zeci de ani în urmă. Totul se arăta simplu și limpede. Apoi lucrurile au început să se complice.

„Soarele” lui Rutherford-Bohr (cu un diametru de 10^{-10}) s-a dovedit un adevărat univers plin cu surprize. A început să se vorbească de tot mai multe particule elementare. Pe noșterea legilor după care se petrec fenomenele le așeza în categoriile particulelor obișnuite. Dar iată că au fost scoase la iveală și unele ciudățenii: particule cu o viață lungă în raport cu timpul în care se produc (durata ciocnirii). O asemenea particulă „trăiește” a 10-a miliardă parte dintr-o secundă (10^{-10})! Dar față de durata ciocnirii (10^{-23}) e o viață lungă. Gîndiți-vă că raportul de timp este același ca între 300 000 de ani și o secundă!

Există particule grele (cum sînt barionii) și ușoare (mezonii), particule care au o viață lungă în comparație cu altele efemere. Sau acele particule rezonante, a căror viață e alți

de scurtă, înclt, chiar în comparație cu cele efemere, par a avea viața unei scînteii. Și aceasta la scara infinitesimală 10^{-23} secunde.

A dezvoltării me-reu alte și alte taine ale particulelor, ale „particulelor de particule”, a pătrunde mereu mai adînc în structura materiei este o muncă pasionantă.

Și fenomenele variată în funcție de energie obișnuite. Fiecare nou nivel de energie deschide un cîmp mereu mai larg de investigații.

Cînd de mare poate fi această energie?

În 1946, un milion de electron-volți (1 MeV) părea o energie uriașă. Apoi fizicienii au ridicat ștacheta. În 1950, energie înaltă înseamnă de o mie de ori un milion de electron-volți. Unitatea de măsură pentru energia înaltă a devenit 1 GeV = giga electron-volt. Astăzi se pot obține între 1 și 30 de GeV.

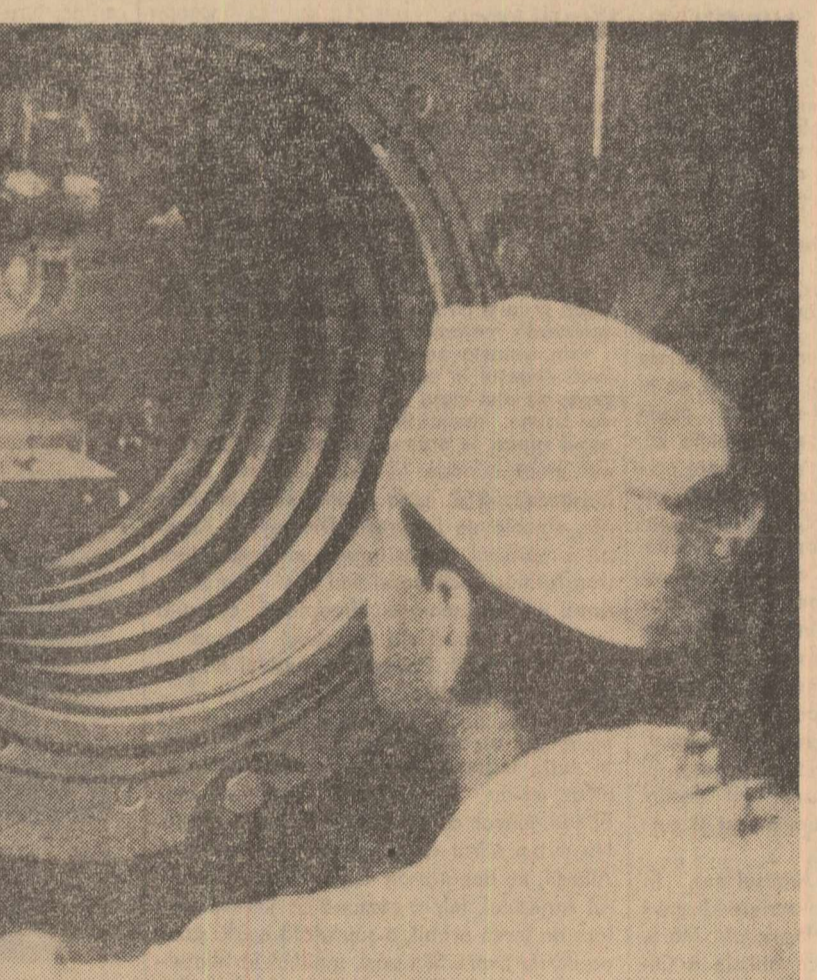
Care vor fi viitoarele aplicații practice ale acestor cercetări? Oamenii de știință nu fac pronosticuri. Dar cercetările lor cuprind viziunile cele mai îndrăznețe. Și cîndva aceste viziuri vor deveni o realitate. Poate noi surse de energie?!

100 de milioane de fisionii...

...Intr-o milionime de secundă! Numai lectura acestor cuvinte necesită un timp de cîteva milioane de ori mai lung.

O milionime de secundă e viața unui mezon miu. Raportul este același ca și între 200 de ani și un minut! O viață lungă — ne spune fizicianul MARIUS PETRAȘCU.

Sistem în laboratorul de reacții nucleare. Una dintre numeroasele probleme care stau în atenția cercetătorilor este aceea a fenomenului de fisionie produs în mezoatomii de plutoniu, mezoatomii fiind atomi în care unul din electroni este înlocuit de un mezon.

Una dintre „cămerele calde” ale reactorului de la Institutul de fizică atomică.

Construit la I.F.A.

Un alt domeniu care se dezvoltă acum în laborator este cercetarea reacțiilor de tipul n, gama, cu ajutorul metodei noi a semiconductoarelor. Pentru aceasta, se pregătește un spectrometru cu germaniu de analiză a gazelor gama. O problemă de via actualitate.

Se construiesc spectrometre de tip de zbor și cu cristal, cu care se cercetează aștrii secțiuni nucleare de reacție alți și probleme de fizica stărilor condensate.

În stadiu final de execuție se află o

instalație pentru obținerea neutronilor polarizați — pentru polarizarea cărora se vor folosi oglinzi de cobalt de circa 2 m lungime, dispuse în cîmpuri magnetice. Cu ajutorul acestor neutroni se vor întreprinde lucrări de fizică nucleară, în care se caută determinarea spinilor nivelurilor nucleare.

În cadrul laboratorului de reacții nucleare, a fost pusă recent în funcțiune o instalație cu comandă de la distanță pentru lucrări de corelație unghiulară gama-gama, cu ajutorul cărora se identifică parametrii stărilor nucleare excitate.

A fost construit, de asemenea, și un reactor subcritic, necesar studiilor de fizică reactorilor, studii conduse de ing. I. PURICA, distins cu premiul „Constantin Miclescu” al Academiei R.P.R., pe anul 1963, pentru lucrarea „Studii comportării neutronilor termici în medii finite prin metoda caracteristicii de frecvență”. Această lucrare se realizează în prezent de I.F.A. în colaborare cu Agenția internațională pentru energie atomică de la Viena, în cadrul unui contract de colaborare.

Din aceste câteva popasuri pe un lung itinerar se desprinde tabloul unei activități creatoare originale și a unui vast program de cercetări, cuprins în planuri, proiecte elaborate de fizicienii atomiști romîni.

CATINCA MUSCAN

Note și comentarii

Strada Luminii

O străduță cu vreo zece-douăsprezece case între strada Galați și bd. Dacia poartă numele frumos de stradă a luminii.

În afară de titlu, strada aceasta ar fi rămas probabil anonimă pentru cei mai mulți bucureșteni dacă de câteva luni nu și-ar fi croit pe aci drum troleibuzul 86. Și dacă strada Luminii este scurtă, traseul acestui troleibuz este foarte lung, el umină într-o singură cursă Stadionul „23 August”, cu frumosul caștel nou al Griviței, până în dreptul fostei piețe Chibrit.

Căldorii, care străbat lungă cale a troleibuzului 86, au ce vedea în drumul lor: ei trec prin fața Casei Științei și a Pavilionului Expoziției, au perspectiva noului cartier de pe Jiului, străbat întreaga Cale a Griviței modernă și străduțoarea, lasă în urmă Gara de Nord cu ansamblul ei de construcții, apoi modernul spital „Polizu”, Piața Romană cu blocurile ei de locuințe și...

Ca să continuăm însă cu înșirarea locurilor frumoase care pot fi întâlnite pe acest traseu ajungând la cartierele nou ridicate pe șoseaua Mihai Bravu și pe strada Vatra Luminosă, trebuie trecut și pe mica străduță a Luminii. Și tocmai pe această străduță cu nume atât de... luminos, troleibuzul începe să se clatine, să gemă și să trosnească din toate încheieturile. Căldorii se prind cu putere de barele de susținere ca să nu se răstoarne unii peste ceilalți și trăscuț cu toții, pe această porțiune, un sentiment de incertitudine în legătură cu posibilitatea de a continua căldoria cu același vehicul supus unor grele încercări.

Așa este, spre deosebire de tot traseul troleibuzului 86, pe strada Luminii. Aici se încearcă cât de rezistente sînt troleibuzurile, arcurile acestora și chiar nervii căldorilor.

Oare gospodarii orașului nostru să nu fi găsit un mijloc de a repara și nivela această străduță în prezent atât de ondulată?

De ce numai tramvajele?

O măsură bună, salută la timpul ei de cetățeni capitala, a fost asigurarea unor tramvaje de serviciu care să circule pe toate liniile, într-un număr limitat, și în cursul nopții.

Iată însă că de la o vreme această măsură se dovedește tot mai puțin eficientă. Reducerea ponderii transportului în comun cu tramvajele în favoarea autobuzelor și troleibuzurilor, desființarea liniilor de tramvaje de magistrale centrale au creat situația că tot mai puțini bucureșteni pot beneficia noaptea de avantajele transportului în comun. Locatarii unor cartiere întregi, ca de pildă cei din Drumul Taberei, sînt lipsiți de această posibilitate.

Iată de ce propunerea, adresată redacției, de a se introduce câteva autobuze și troleibuze care să circule și în timpul nopții pare pe deplin justificată, cu atât mai mult cu cât destul de numeroși cetățeni lucrează în schimburi și după orele 24. O adresăm, la rîndul nostru, conducerei I.T.B.

Ziua frunțașilor

O inițiativă demnă de toată lauda a conducerii „Industriei Artile” din Lugoj: organizarea periodică a „Zilei frunțașilor”. În cadrul acestei interesante manifestări nu numai că oamenii care, într-o anumită perioadă s-au remarcat printr-o activitate deosebită în producție sînt sărbătoriți de întregul colectiv dar frunțașii au și prilejul să împărtășească celor prezenți experiența și metodele lor de muncă. Recent, de „Ziua frunțașilor” au fost sărbătoriți muncitorii Aurora Cherbu, Constanța Dudnița, Floarea Abrudan și Partenie Miclea, care au vorbit pe larg despre felul în care lucrează. În cinstea lor, formațiile de amatori din întreprindere au prezentat un bogat program artistic.

De la Comisia electorală centrală

În ziua de 13 aprilie, Comisia electorală centrală pentru alegerea unor deputați în Marea Adunare Națională s-a întrunit la Palatul Republicii în sediul de lucru, sub președinția tovarășului acad. prof. Ilie Murgulescu, președintele comisiei.

Comisia electorală centrală a adoptat hotărâri potrivit legii nr. 9/1952, în legătură cu alegerea unor deputați în circumscripțiile electorale vacante, nr. 1 Grivița Roșie din orașul București și nr. 22 Râcari din regiunea București.

Solidari cu lupta dreaptă a poporului vietnamez

Mitingul de la Casa Scriitorilor din Capitală

La Casa Scriitorilor din Capitală a avut loc un miting în cadrul căruia numeroși scriitori — alături de întreaga opinie publică — din țara noastră — au protestat împotriva acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam.

Au luat cuvîntul Demostene Botez, președintele Uniunii Scriitorilor, Titus Popovici, Pop Simion, Al. I. Ghilia, Eugen Barbu, redactor-șef al revistei „Luceafărul”, Nichita Stănescu și Dan Deșliu. Vorbitorii au condamnat repetatele acte de război ale aviației și marinei militare americane împotriva R. D. Vietnam, subliniind că politica de imixtiune a S.U.A. în Vietnam reprezintă o serioasă amenințare a păcii în Asia de sud-est și în întreaga lume. S-a subliniat, de asemenea, îngrijorarea pe care o trezește pretutindeni utilizarea gazelor toxice și a celorlalte

mijloace de distrugere folosite de S.U.A. împotriva patrioților sud-vietnamezi. Aceste acțiuni, stigmatizate de întreaga omenire, constituie grave încălcări ale normelor dreptului internațional și ale Cartei O.N.U.

Dînd glas indignării scriitorilor din toate generațiile din țara noastră, vorbitorii au cerut respectarea cu strictețe a acordurilor de la Geneva din 1954.

Împreună cu toți oamenii cinstiți din lumea întreagă, scriitorii romîni au cerut să se pună capăt de urgență agresiunii americane, să fie respectat dreptul poporului vietnamez de a fi stăpîn în țara sa. Totodată, vorbitorii și-au exprimat solidaritatea cu eroicul popor vietnamez, acordul deplin cu lupta sa dreaptă. (Agerpres).

A fi elev...

În Editura politică a apărut lucrarea „A fi elev...” în care reprezentanți de seamă ai științei și culturii din țara noastră, academicieni, membri corespondenți ai Academiei R.P.R. și profesori universitari evocă amintiri din anii de școală, anii marilor întrebări, ai celor mai fertile receptivități, vîrsta la care setea de a ști, de a pătrunde în profunzime în universul plin de semnificații și învățămînte cunoaște primele impliniri.

Lucrarea are o importanță valoare educativă pentru elevi, îndemnîndu-i pe baza exemplului personal al autorilor, la dăruire pasionată în munca de însușire a științei și culturii.

Prin bogăția de idei și caracterul profund educativ, acest volum constituie un ajutor prețios și pentru cadrele didactice, pentru toți aceia care au răspunderea educării tinerii noastre generații.

Scriș într-un stil simplu, cald și apropiat lucrarea oferă tuturor cititorilor o lectură interesantă și plăcută.

Lucrarea are o importanță valoare

INFORMAȚII

Marți la amiază, noul ambasador al Austriei în R.P. Romîni, dr. Johann Manz, a depus o coroană de flori la Monumentul Eroilor Patriei.

Au fost de față reprezentanții ai Ministerului Afacerilor Externe, ai Ministerului Forțelor Armate și ai Sfatului popular al Capitalei.

Motonava „Transilvania” se află în prezent în prima sa croazieră din acest an, avînd la bord turiști din Anglia, Belgia, R. F. Germană, Franța, S.U.A., Suedia și Norvegia. Itinerarul navei cuprinde vizitarea porturilor Constanța, Istanbul, Pireu, Marsilia, Tunis, Alexandria și Beirut.

În cadrul turneului pe care îl întreprinde în țara noastră, baletul „Harkness” din New York, a prezentat luni seara în sala Palatului R.P. Romîni primul spectacol, cu cel de-al doilea program.

Artiștii americani au interpretat baletetele „Sultă scotiană”, „Adriana”, „Abis”, „Vodvil”. Spectacolul s-a bucurat de succes.

Marți dimineața au început în Capitală lucrările sesiunii științifice a Institutului de igienă și protecția muncii. Participă academicieni, profesori, cercetători din institute de specialitate, cadre medicale și ingineri din rețeaua inspecției de stat pentru igienă și protecția muncii.

Artiștii populari Zenaida Palli, prim-solistă a Teatrului de Operă și Balet al R.P. Romîni, a plecat în Berlin occidental unde își va da concursul la un concert al Filarmicilor din localitate și va face imprimări.

La București, între 15-23 aprilie la Librăria „Mihail Eminescu” și la Căminul 19 aprilie — 2 mai al. la Librăria Universității se deschide „Expoziția cărții” Editurilor Academiei cehoslovace și slovace de științe.

În cadrul obștinutului ședințe de lucru ale Unirii Comisiei din R.P.R., cu prilejul împlinirii a zece ani de la moartea lui George Enescu va fi organizat un cenacu comemorativ la care vor fi făcute o serie de comunicări privind opera marelui compozitor.

CUM VA FI VREMEA ?

Pentru zilele de 15, 16 și 17 aprilie se anunță următoarea vreme: Vremea se încălzește treptat. Ceața va fi schimbătoare, va fi plină local. Vînt slab pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 2 și 12 grade, iar maximele între 8 și 18 grade.

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Semnale radio provenite de la un obiect cosmic, recepționate de astronomi sovietici

După o intrunire a guvernului japonez

La Djakarta vor avea loc tratative economice între Indonezia și Japonia

TOKIO 13 (Agerpres). — După cum anunță agenția Jiji Press, primul ministru japonez, Sato, și alți membri ai guvernului japonez s-au întrunit luni pentru a hotărî începerea unor tratative concrete pentru dezvoltarea relațiilor economice cu Indonezia. Ei l-au însărcinat pe S. Kawashima, vicepreședintele partidului liberal-democratic (partidul de guvernămînt), să desfășoare aceste tratative în cursul vizitei sale la Djakarta, în calitate de șef al delegației japoneze la cea de-a 10-a aniversare a Conferinței de la Bandung. Primul ministru Sato a anunțat că de la Djakarta, Kawashima va pleca în Malaezia și Tailanda pentru a sonda poziția acestora față de planul japonez de a media în conflictul dintre Indonezia și Malaezia.

dașev, fluxul radiației de unde radio, emis de STA-102, urma să se schimbe în mod periodic. Previțiunea a fost adevărată de radioastronomul Ghennadi Șolomițki care în ultimele câteva luni a constatat că fluxul de unde radio provenit de la această sursă „ba slăbește, ba se intensifică” întocmai ca un far îndepărtat. Specialiștii au apreciat acest fenomen ca fiind prin el însuși o descoperire remarcabilă, „poate una din cele mai importante descoperiri din întreaga istorie a radio-astronomiei”.

Prof. Sklovski a declarat că s-a descoperit cel puțin un tip cu totul nou de obiect cosmic, nemalunoscut pînă acum în galaxie. El nu renunță, însă, deocamdată la presupunerea că aceasta ar putea fi și restul unei supernove.

Dr. Nikolai Kardaveș este adeptul părții care a fost descoperită o supra-pracvilizată. Dar și primul și celălalt subliniază că datele culese necesită noi verificări.

Primul contact Franța-S. U. A. prin intermediul satelitului de telecomunicații „Early Bird”

La 21 aprilie

Intrunirea Comisiei O.N.U. pentru dezarmare

NEW YORK 13 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., U Thant, a anunțat că la 21 aprilie se va întruni Comisia pentru dezarmare a O.N.U. din care fac parte toate cele 114 state membre ale organizației mondiale. Aceasta va fi prima ședință a comisiei din ultimii cinci ani. Convocarea are loc la cererea delegației Uniunii Sovietice.

Potrivit agenției U.P.I., se așteaptă ca în prima ședință să aibă loc alegerea organelor de conducere urmînd ca apoi să se treacă la discutarea problemelor.

WASHINGTON 13 (Agerpres). — Societatea pentru exploatarea sateliților de comunicații (C.O.M.S.A.T.) a anunțat că luni a fost stabilit primul contact între Franța și Statele Unite prin intermediul primului satelit de telecomunicații comerciale „Early Bird”, lansat recent de la Cape Kennedy, „C.O.M.S.A.T.” a precizat că la începutul acestei faze experimentale vor avea loc transmisiile transatlantice, ce vor dura mai multe zile, ale unui semnal radio continuu. Primele experiențe au fost apreciate ca reprezentînd „un succes total”.

Marți, trei stații de recepție europene, Pleumeur-Bodou (Franța), Raisting (R.F.G.) și Goonhilly (Anglia) urmează să intre din nou în legătură cu stația americană Andover pentru o perioadă de cinci sau șase ore. În prezent, satelitul „Early Bird” se află pe o orbită deasupra Ecuatorului, viteza sa corespunzînd îndeaproape cu aceea de rotație a Pămîntului. Satelitul „Derivă” ușor spre est, așa cum se prevăzuse în planurile „C.O.M.S.A.T.”, urmînd să se stabilească pe un punct fixat dinainte pe Ecuator.

Inaugurarea oficială a comunicațiilor prin acest satelit este prevăzută să aibă loc la 2 mai. După cum transmite agenția France Presse, faptul că „Early Bird” s-a stabilit pe orbita „sincronizată” mai repede decît era prevăzut permite să se creadă că primul program Europa-America va avea loc la sfîrșitul lui aprilie. Cu acest prilej se vor desfășura transmisiile de televiziune în direct, între cele două continente.

VEȘTI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

A fost dată în exploatare prima parte a combinatului de la Korşunh

IRKUTSK 13 (Agerpres). — A fost dată în exploatare prima parte a combinatului de înobilare a minereului de la Korşunh, din apudenca noului oraș Jezebogorsk (Siberia orientală). Zăcămintele de minereu de fier de cea mai bună calitate

(peste 31 la sută fier) din această regiune se cifrează la 1 milion de tone. Zăcămintul de la Korşunh, lîngă care se înalță combinatul, are rezerve de 600 milioane tone minereu care sînt exploatare prin metoda la zi.

Încă în cursul acestui an, combinatul va produce 800.000 tone concentrat. După ce întreprinderea va funcționa cu întreaga sa capacitate, ea va extrage și va prelucra 12 milioane tone minereu și va da 5,5 milioane tone concentrate pe an.

Producția industrială globală a Pekinului

PEKIN 13 (Agerpres). — Producția industrială globală a Pekinului a sporit în primele trei luni ale anului cu 17,6 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut. În metalurgie, industria constructoare de mașini și industria chimică, producția a crescut cu 30-40 la sută, iar producția de îngrășăminte chimice a sporit cu 31,8 la sută.

Instalație pentru control automat centralizat

SOFIA 13 (Agerpres). — Un grup de ingineri bulgari au inventat o instalație pentru controlul automat centralizat a 30 de mașini și chiar mai multe și pentru scoaterea din funcțiune a oricăreia dintre acestea care a depășit timpul limită de funcționare în gol prevăzut. Instalația

Centrala electrică „Stalowa Wola” în curs de extindere

VARȘOVIA 13 (Agerpres). — Centrala electrică „Stalowa Wola”, una dintre cele mai importante centrale electrice din regiunile estice ale Poloniei, este în curs de extindere. Puterea centralei, care în prezent este de 200 MW, va atinge, după instalarea a încă două turboagregate, 240 MW.

Mașina pentru construcții „U-90”

BELGRAD 13 (Agerpres). — Fabrica „14 Octombrie” din Krusevaț (R.S.F. Iugoslavia) a realizat o nouă mașină pentru construcții „U-90”, care poate fi folosită și în industria minieră. Noua mașină, cu o putere de 105 C.P., este înzestrată cu o cupă de oțel capabilă să ridice cea 2 mc. Noua mașină a trecut cu succes faza de probă și va intra în curînd în producția de serie.

SPORT

„CUPA CAMPIONILOR EUROPENI” LA VOLEI

Davila Plocon și Lia Vanea despre semifinalele de astăzi seară

Campioanele țării noastre la volei, formațiile Rapid (masculin) și Dinamo (feminin) întâlnesc astăzi seară — rapidiștii la București iar dinamovistele la Berlin — în semifinalele „Cupei Campionilor europeni”, puternicele echipe S.K. Leipzig (masculin) și Dinamo Berlin (feminin), campioane ale R.D. Germane.

În vederea acestor jocuri, care se anunță foarte grele, echipele noastre s-au pregătit cu multă atenție, fiind dorința să se comporte cât mai bine. Părerile maestrului emerit al sportului D. Plocon și a mamei sportului Lia Vanea sînt edificatoare în această direcție.

D. PLOCON: „Voleiul în R. D. Germană, alături de masculin și de cel feminin au cunoscut în ultimii ani o creștere calitativă impresionantă, creșterea ce a dus la obținerea unor rezultate valoroase de către reprezentativele țării, în fața unor formații puternice și cu renume mondial

ca Polonia, Cehoslovacia, România etc. Meciul nostru cu S. K. Leipzig este foarte greu, deoarece jucătorii acestei formații alcătuiesc în același timp în marea lor majoritate și reprezentativa țării care recent, la un turneu în R.S. Cehoslovacă, au învins formațiile Poloniei și Cehoslovaciei II, S. K. Leipzig, cîștigătoare ultimele ediții a C.C.E. este formată din jucători foarte înalți, trei de peste 1,90. Echipa practică un joc atletic, atacă departe de fileu, iar blocajul este greu de trecut.

Pregătirea tehnico-tactică a echipei noastre va avea un cuvînt hotărîtor în această întîlnire. Meciul este decisiv pentru calificarea noastră în finală. Nu vom precepuți nici un efort!”

LIA VANEA: „Meciul în compania echipei Dinamo Berlin este foarte dificil. Dinamo Berlin se impune ca una dintre cele mai valoroase formații din Europa. Echipa pe care o întîlnim azi, este compusă din jucătoare înalte, cu calități fizice bine conturate, care știu să îmbine armonios jocul în forță cu fantezia. Donkă dintre jucătoarele acestei formații, A. Kaiser și D. Pfeis au 1,90. Dar cea mai bună jucătoare este Ruth Koern considerată printre cele mai valoroase din lume. Deel o echipă bună, greu de învins pe teren propriu. Și totuși de acest joc depinde calificarea noastră. Dacă vom reuși — și noi vom face totul — să realizăm un scor eel mai strîns atunci putem avea speranța în București!”

INSEMNĂRI

Spectator la Oradea

Sînt meciuri care pot epuiza căldimările de cerneală, dar sînt și meciuri pe care, comentîndu-le, cronicarul își mușcă stîloul. Ei bine, un asemenea meci a fost acela de la Oradea dintre „Crișul” și C.S.M.S.-Iași.

La început totul părea că va fi bine. Iată însă că fundasul „Crișului”, Sacaci II, a început o polemică cu Danileț, polemică care, atunci cînd arbitru Popa Gavrilă era întors cu spatele, lua forma unei dispute pugilactice. La întoarcerea arbitrului, amîndoi erau calmi.

În aceste scurte ecouri ordene, aș vrea să mă fac mesagerul copiilor din acest oraș care stau pe la porțile stadionului, neavînd acces liber. Și aceasta, în timp ce în alte orașe organizatorii per-

mit copiilor să se bucură de jocul cu mingea. Tovarăși organizatori din Oradea, să nu uitați că Pele, Carincea ori Petchowșchi au fost și ei copii! Și dacă unii dintre noi, cu mulți ani în urmă, ne agățam pantalonii, sărînd peste gardurile terenurilor de fotbal, lucrul acesta nu se mai poate întîmpla azi, cînd vrem să chemăm copiii pe stațioane.

Observatorul federal Jean Lăpușneanu, medicul echipei „Crișul”, dr. Radu Constantin, citi și fostul jucător de la I.C.O. Ștefan Cuc și-au exprimat dorința de a semna alături de mine împotriva acestor practici ale organizatorilor.

ARISTIDE BUHOIU

ȘTIRI

● Astăzi seară pe stadionul „San Siro” din Milano, reprezentativa de fotbal a țării noastre susține, în cadrul competiției pentru preliminariile campionatului mondial, o partidă în compania cunoscutelor formații A. C. Milano, lidera campionatului italian. Jocul va începe la ora 20,30 (ora Bucureștilui).

● Stadionul Dinamo din Capitală găzduiește astăzi întîlnirea internațională de fotbal dintre reprezentativa de tîneret a R.P. Romîni și formația iugoslavă Voivodina Novisad. Formația de tîneret va fi alcătuită din următorii lot: Constantinescu și Andrei (portari), Lupescu, Barbu, D. Nicolae, Petescu, Deleanu și Surdan (fundaji), Năntănilă, Jamsaichi, Oct. Popescu (mijlocasi), Sorin Avram, Badea, Mateianu, Frățilă, Sasu, Moldoveanu, (atacanți). Partida va începe la ora 18,30.

● După consumarea a 4 ture, în campionatul european teroziv de șah

de la Kecskemet conduce echipa U.R.S.S. cu 21,5 puncte, urmată de R.P. Bulgaria 19,5 puncte, R.S. Cehoslovacă 19 puncte, R. P. Romîni 17,5 puncte, R. P. Ungară 15,5 puncte, Austria 14 puncte. În turul 4 șahisti romîni au pierdut cu 0,5-1,5 meciurile cu U.R.S.S. și R.P. Bulgaria și au cîștigat cu 2-0 la Luxemburg. În turul trei echipa R.P. Romîni a cîștigat cu 1,5-0,5 la R.D. Germană. Meciul cu Austria din turul doi s-a terminat la egalitate: 1-1.

● Marele maestru Boris Spasski conduce cu 2,5-1,5 puncte în meciul său cu Paul Keres pentru turneul eliminatului al campionatului mondial de șah. Spasski a cîștigat partida a treia, întreprinsă la mutarea 41. La reluare au mai fost efectuate doar 9 mutări după care Keres s-a recunoscut învins. Cea de a patra partidă se joacă la 14 aprilie.

Aspect de muncă de pe șantierul de construcție al hidrocentralei Thac Ba din R. D. Vietnam

TELEGRAMĂ

Excelenței Sale CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat
al Republicii Populare Romîne

BUCUREȘTI

Acum cînd Excelența Voastră a fost investită cu cea mai înaltă funcție în Republica Populară Romîni, sînt deosebit de fericit să vă pot adresa sincerelor mele felicitări și călduroasele mele urări pentru fericirea dv. personală și pentru viitorul fericit al poporului romîn.

JOSEF KLAUS
Cancelar Federal Îndeplînind funcția de președinte federal al Republicii Austria

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Vii proteste împotriva acțiunilor agresive ale S.U.A. față de Vietnam

Londra — (Agerpres). — La Londra a fost dată publicității declarația prof. John Bernal, președintele executiv al Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii, cu privire la politica agresivă a S.U.A. în Vietnam. „Statele Unite, se subliniază în declarație, trebuie să înceteze imediat bombardarea Republicii Democrate Vietnam. În ceea ce privește viitorul Vietnamului de sud, această problemă nu poate fi rezolvată decât de poporul sud-vietnamez”.

Moscova — (Agerpres). — Prezidiul Academiei de Științe al U.R.S.S. a dat publicității un protest împotriva crimelor săvârșite de trupele americane în Indochina și a condamnat agresivitatea împotriva poporului vietnamez, cerind imediat să înceteze.

Tokio — (Agerpres): La Tokio a avut loc un miting de protest împotriva agresiunii americane în Vietnam organizat de Partidul Socialist din Japonia. Participanții la miting au adresat președintelui S.U.A., Lyndon Johnson, o scrisoare de protest, cerind încetarea acțiunilor agresive ale Statelor Unite și evacuarea tuturor trupelor americane din Vietnam.

Buenos Aires — (Agerpres): La Universitatea din Buenos Aires a avut loc un miting de protest împotriva intervenției S.U.A. în Vietnam.

Aviația americană a bombardat din nou teritoriul R. D. Vietnam

HANOI 13 (Agerpres). — După cum anunță agenția V.N.A., la 13 aprilie avioane americane și sud-vietnameze au pătruns în spațiul aerian al R. D. Vietnam și au bombardat insulele Con Co și Hon Mai, precum și regiuni populate din provinciile Nghe An și Quang Binh. Artileria anti-aeriană a Armatei Populare a R. D. Vietnam a doborât 3 avioane cu reacție și a avariat numeroase altele.

Colonelul Ha Van Lau, șeful misiunii de legătură a Inaltului comandament al Armatei Populare Vietnamene, a transmis Comisiei Internaționale de Supraveghere și control un protest împotriva acestui nou atac.

Două avioane americane au pătruns în spațiul aerian al R. P. Chineze

PEKIN 13 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, la 13 aprilie un avion militar american a pătruns în spațiul aerian al R. P. Chineze, deasupra regiunii insulei Tunsin, din largul provinciei Guangdong. În aceeași zi, un alt avion militar american a pătruns în spațiul aerian al aceleiași regiuni.

Căile de rezolvare a problemei vietnameze

Raportul prezentat la sesiunea Adunării Naționale a R. D. Vietnam de președintele Consiliului de Miniștri

HANOI 13 (Agerpres). — Între 8 și 10 aprilie s-au desfășurat la Hanoi lucrările celei de-a doua sesiuni a Adunării Naționale a R. D. Vietnam. La sesiune au participat președintele Ho Și Min, precum și alți conducători de partid și de stat.

Fam Van Dong, președintele Consiliului de Miniștri, a prezentat un raport cu privire la „noul situație creată de agresorii americani și sarcinile poporului vietnamez pentru înfrângerea lor”.

Vorbind despre căile de rezolvare a problemei vietnameze, Fam Van Dong a subliniat necesitatea respectării cu strictețe a acordurilor de la Geneva din 1954 cu privire la Vietnam și a aplicării corecte a principiilor prevăzute în aceste acorduri.

El a declarat că guvernul S.U.A. trebuie să-și retragă trupele din Vietnamul de sud, să pună capăt agresiunii împotriva Vietnamului de sud și să renunțe la tentativele de suveranitate asupra teritoriului R. D. Vietnam.

Problemele Vietnamului de sud, a subliniat Fam Van Dong, trebuie rezolvate de însuși poporul sud-vietnamez, pe baza programului Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, iar unificarea pasnică a Vietnamului trebuie înfăptuită de

poporul vietnamez, fără nici un amestec din afară.

Guvernul R. D. Vietnam, se spune în raport, declară că orice altă rezolvare a problemei vietnameze care ar contraveni acestor prevederi este inacceptabilă. Orice reglementare care ar folosi O.N.U. pentru amestecul în situația din Vietnam, este, de asemenea, inacceptabilă, întrucât asemenea căi contravin prin esența lor acordurilor de la Geneva din 1954 cu privire la Vietnam.

Fam Van Dong a vorbit apoi despre sarcinile urgente care stau în fața țării și și-a exprimat convingerea fermă că victoria finală va fi obținută pe baza unității poporului vietnamez, a sprijinului și ajutorului din partea lagărului socialist și a tuturor popoarelor lumii.

Au mai fost prezentate rapoarte de către Ministerul Apărării Naționale, Comisia pentru reunificarea națională de pe lângă Consiliul de Miniștri și Comitetul permanent al Adunării Naționale a R. D. Vietnam.

Președintele Ho Și Min a rostit o cuvântare.

Participanții la sesiune au adoptat hotărârile cu privire la acordarea de imputerniciri speciale Comitetului permanent al Adunării Naționale, precum și cu privire la revizuirea și completarea actualei legi a serviciului militar obligatoriu.

Convorbirile dintre delegațiile de partid și guvernamentale ale U.R.S.S. și R. P. Mongole

MOSCOVA 13 (Agerpres). — La 13 aprilie la Moscova au început convorbirile dintre conducătorii P.C.U.S. și Guvernului Sovietic și delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Mongole.

Din partea sovietică la tratative participă L. Brejnev, A. Kosighin și

alți conducători de partid și de stat, iar din partea R. P. Mongole delegația de partid și guvernamentală condusă de Jumaaghiin Tedenbal, prim-secretar al C.C. al Partidului Popular Revoluționar Mongol, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Mongole.

OLANDA: A fost acceptată lista noului guvern

HAGA 13 (Agerpres). — După 47 zile de criză guvernamentală, la 13 aprilie, regina Juliana a Olandei a acceptat lista noului guvern prezidat de deputatul catolic J. Cals. Din componența noului guvern fac parte 14 miniștri, dintre care șase catolici, cinci socialiști și trei protestanți. Acesta este cel de-al 10-lea guvern postbelic al Olandei și cea de-a patra coaliție guvernamentală dintre socialiști și catolici cu participarea protestanților.

După cum se știe, criza guvernamentală olandeză a fost provocată la 26 februarie de divergențele ivite în sinul cabinetului condus de Vic-

tor Marijnen, în problema statutului radioteleviziunii. O parte a vechiului cabinet s-a pronunțat pentru introducerea reclamei comerciale în cadrul programelor de radioteleviziune, în timp ce o altă parte s-a opus acestui proiect. Urmează a fi demisia fostului premier Victor Marijnen, fapt care a declanșat criza de guvern.

Printre personalitățile care fac parte din noul cabinet se numără: A. Vondeling (vicepreședinte al Consiliului de Miniștri); Joseph Luns (ministru al afacerilor externe); Piet de Jong (ministru al apărării) și Jan Smalbenroek (ministru de interne).

COLUMBIA: Consecințele planului „Alianța pentru progres”

BOGOTA 13 (Agerpres). — Asociația națională a industriașilor din Columbia a dat publicității un studiu asupra situației economiei țării în care subliniază că propaganda întreprinsă de promotorii planului „Alianța pentru progres”, care prezintă această țară drept „un model”, este desmintită de „marile obstacole

întimpinate în dezvoltarea producției agro-alimentare și industriale”. Referindu-se la lipsurile diferitelor sectoare de producție, studiul arată că „din cele 30 până la 35 de milioane hectare de terenuri agricole folosite numai aproximativ trei milioane sunt exploatate în permanență” ceea ce demonstrează „lipsa unei politici solide și eficiente în sectorul agro-alimentar”. Documentul adaugă, totodată, că „industria minieră prezintă semne de stagnare, ca urmare a nesprrijinirii sectorului minier și din cauza slăbimii investițiilor de capital național în acest sector economic”. Studiul subliniază că o situație asemănătoare poate fi înfățișată și în industria textilă, a pielăriei și metalurgică.

Contract comercial între o firmă cehoslovacă și una italiană

PRAGA 13 (Agerpres). — După cum anunță C.T.K., firma cehoslovacă de comerț exterior „Strojimport” a contractat cumpărarea de utilaj petrochimic în valoare de aproximativ 70 de milioane coroane de la firma italiană „Snam Progetti”. Utilajul va fi montat la combinatul petrochimic „Slovnaft” din Bratislava de către montorii cehoslovaci sub îndrumarea specialiștilor italieni.

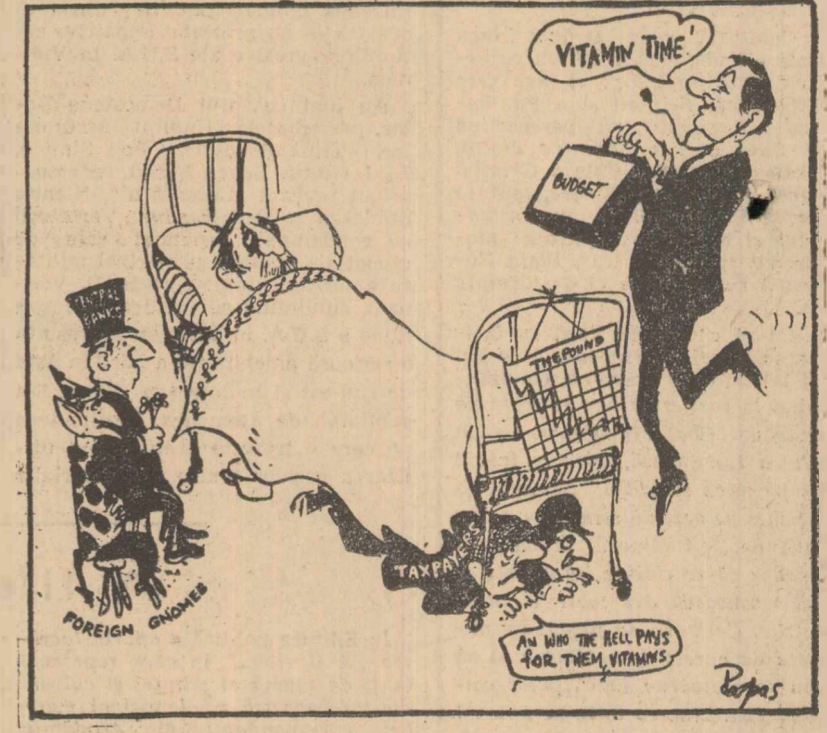
Agencia C.T.K. subliniază că acest contract este cel mai important dintre contractele încheiate până în prezent de Cehoslovacia cu firme italiene.

LONDRA: DEFICITUL SCHIMBURILOR COMERCIALE ENGLEZE PE LUNA MARTIE

LONDRA 13 (Agerpres). — Camera de Comerț din Londra a anunțat marți că balanța schimburilor comerciale britanice pe luna martie s-a soldat cu un deficit de 68 milioane lire sterline.

Potrivit cifrelor oficiale în cursul lunii martie Marea Britanie a importat mărfuri în valoare de 468 milioane lire sterline în timp ce va-

loarea exporturilor și reexporturilor a fost de numai 400 milioane lire sterline. Deficitul balanței comerciale a provocat dezamăgire în capitala britanică, mai ales că în luna februarie se obținuse un excedenț de 11 milioane lire sterline. Deficitul înregistrat a provocat, de asemenea, o scădere a cursului acțiunilor la bursa din Londra ca și a cursului lirei sterline.

Caricatura de mai sus, semnata de cunoscutul desenator Pappas, în ziarul britanic „The Guardian”, a apărut cu prilejul recentelor dezbateri din Camera comunelor asupra proiectului de buget al Marii Britanii, prezentat de ministrul de finanțe, James Callaghan. În fapt e un „comentariu ilustrat” pe marginea acelor prevederi ale bugetului care, conform afirmației autorilor proiectului, sînt menite să contribuie la reducerea dificultăților financiare ale țării.

„Lira, simbolul finanțelor Marii Britanii se află pe patul de suferință; graficul înscris pe fașa prinsă de pat e alarmant: puterea lirei coboară. La căpătâiul bolnavului stau vizitatorii săi îngrijorați — „spirdușii din strănătate” — serie desenatorilor sau, cum precizează tot el pe jobenul unuia din ei, „bancile centrale” (cele care au acordat Angliei, creditul de 3 miliarde pentru redresarea finanțelor sale).

Și țată că apare și „medicul”, (ministrul de finanțe) radios auzind că a sosit timpul administrării „vitaminelor” pe care o aduce în frumusețe, bugetului.

Dar, sub patul bolnavului se află două personaje — „contribuabili”, indică inscripția pe de spina lor. Sînt vizibili îndepuși de tratamentul prescripș „bolnavului”, pentru că ghibec răspunsul la întrebarea ce și-o pun: „Și, cine dracu va plăti pentru vitamine?”.

IN CITEVA RINDURI

● A. Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. l-a primit pe conducătorul delegației guvernamentale cubaneze, care se află la Moscova, Orlando Borrego Diaz, ministrul industriei zahărului din Cuba, cu care a avut o convorbire referitoare la problemele colaborării economice dintre Uniunea Sovietică și Republica Cuba. (TASS).

● Academicianul Gh. Mihoc, rector al Universității din București, și Octav Livezeanu, vicepreședinte al I.R.C.S., au făcut o vizită conducerii Comisiei naționale a Greciei pentru U.N.E.S.C.O. Cu această ocazie a avut loc un schimb de vederi privind activitatea celor două comisii ale U.N.E.S.C.O. În aceeași zi, acad. Mihoc a donat, în numele bibliotecii centrale a Universității din București, o serie de cărți bibliotecii Universității din Atena. Rectorul Universității ateniene, C. Papaioanu, a mulțumit pentru darul primit. Rectorul Papaioanu a oferit un dîneu cu ocazia încheierii vizitei în Grecia a acad. Gh. Mihoc, rector al Universității din București. (Ag.).

● În cadrul vizitei pe care o face în Indonezia, Kim Ir Sen, președintele Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene a avut la 13 aprilie o întrevvedere cu președintele Sukarno, în cadrul căreia s-a făcut un schimb de păreri privind situația internațională actuală și problemele interesând cele două țări. Convorbirile s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie. (A.C.T.C.).

● La Paris a avut loc la sediul U.N.E.S.C.O. a treia sesiune a Comitetului consultativ O.N.U. pentru aplicarea științei și tehnicii în folosul dezvoltării. La lucrări a luat parte și acad. Nicolae Cercescu, membru al Comitetului consultativ. Comitetul consultativ a elaborat un raport către Consiliul Economic și Social privind Programul cooperării internaționale în aplicarea științei și tehnicii, care stabilește prioritățile în acest domeniu. (Ag.).

● La invitația ministrului afacerilor externe al R. P. Ungare, Janos Peter, la 13 aprilie a sosit la Budapesta intr-o vizită oficială, Vaclav David, ministrul afacerilor externe al R. S. Cehoslovace. (Ag.).

● Luni a fost prezentat parlamentului francez, noul buget pentru cheltuielile sociale care depășește pentru prima dată suma de 100 miliarde de franci. (Ag.).

● La Ciudad de Mexico s-a anunșat că în ultimele patru luni aproximativ 300.000 de hectare de teren arabil au fost împărțite țăranilor lipsiți de pămînt, în cadrul programului guvernamental de reformă agrară. Majoritatea acestor terenuri, aparținînd unor mari latifundiași, nu erau lucrate. (Ag.).

● Delegația Cooperativilor agricole de producție „Prietenia romino-chineză” din comuna Munteni Buzău, regiunea București, care face o vizită în R. P. Chineză, la invitația Comitetului Orașenesc Pekin al P.C. Chinez, a făcut o vizită prietenească comunei populare „Prietenia chino-romină” de lângă Pekin. Cu acest prilej, a avut loc un miting. (Ag.).

● Aproximativ 110.000 de muncitori afiliati la Federația sindicatelor din industria metalurgică și siderurgică din Japonia, au organizat marșul grevă de 24 de ore, în semn de sprijin pentru revendicările de majorare a salariului lunar. (Ag.).

● În 1964, Comitetul Central al FRELIMO a apreciat că situația este coaptă pentru a se trece la lupta armată în Mozambic. Cei care au luat această importantă hotărâre, au făcut-o în mod silit. „Timp de mai bine de doi ani — relevă dr. Mondlane — noi am încercat zadarnic să convingem guvernul portughez să evite o vărsare de sînge și să ducă tratative cu noi. Portugalia nu vrea, însă, să înțeleagă. De cînd istoria a trecut de partea noastră, sîntem hotărîți să învingem și vom învinge cu orice preț”.

● Încheiere, autorul articolului serie că în rîndurile opiniei publice din Statele Unite „această dominare crescîndă a băncilor trezește același spectru economic... care a fost principala cauză ce a impus votarea legilor antitrust. Există bănuiele întreprinderi că prevederile acestor legi nu sînt aplicate”.

După cum arată întregul articol al lui Jack Anderson este vorba de o stare de fapt și nu de o situație care ar putea inspira doar „bănuiele”. În Statele Unite există, e a drept, o serie de legi „antitrust” la a căror origine se află faimosul „Sherman Act” din anul 1890, prima lege de acest gen din S.U.A., care prevedea interzicerea practicilor monopoliste — fixarea de prețuri, concentrarea prin acorduri secrete etc. Caracterul formal și ineficiența acestor legi, ca și a versiunilor ei ulterioare — destinate exclusiv „liniștirii” opiniei publice alarmate de continutul concentrare a capitalului — reiese și din faptul că în ultimul deceniu al secolului trecut, deci în primii 10 ani după adoptarea legii Sherman în S.U.A. s-au format 157 trusturi iar în anul 1904 numărul lor în industrie se ridicase

la 318. Cit privește situația actuală în acest domeniu, datele cuprinse în articolul publicat de Jack Anderson vorbesc destul de limpede despre

Acțiuni ofensive ale forțelor patriotice sud-vietnameze

SAIGON 13 (Agerpres). — Forțele patriotice au lansat marți dimineața un puternic atac împotriva pozițiilor trupelor guvernamentale și americane din provincia nordică a Vietnamului de sud. Patru ofițeri au sursus focului de artilerie trei obiective importante ale orașului Quang Tri, capitala provinciei cu același nume. Primul obiectiv a fost coborât de-a lungul unor șosele din provinciile Nghe An și Quang Binh. Artileria anti-aeriană a Armatei Populare a R. D. Vietnam a doborât 3 avioane cu reacție și a avariat numeroase altele.

mandamentul forțelor americane. Un alt obiectiv a fost cantonamentul batalionului de artilerie al armatei sud-vietnameze și, în sfîrșit, al treilea, centrul administrativ din districtul Hal Lang.

Notă de răspuns a ministerului de externe al R. P. Chineze adresată guvernului britanic

PEKIN 13 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, Ministerul Afacerilor Externe al R.P. Chineze a adresat la 12 aprilie guvernului britanic o notă de răspuns în legătură cu propunerea în sarcinutul cu afaceri britanic la Pekin ca un reprezentant special al guvernului britanic să discute cu guvernul R.P. Chineze problemele Vietnamului și Indochinei.

Nota informează guvernul britanic că în condițiile actuale este nedecisat ca un reprezentant special al guvernului britanic să stabilească contacte cu guvernul chinez, în problemele Vietnamului și Indochinei.

Consiliul Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare (U.N.C.T.A.D.) și desfășură lucrările la sediul O.N.U. din New York. În fotografie: Un aspect din timpul conferinței de presă ținută de Raul Prebisch, secretarul general al Conferinței pentru comerț și dezvoltare (primul din stînga, cu fața spre obiectiv)

RASFOIND PRESA STRAINA ● RASFOIND PRESA STRAINA ● RASFOIND PRESA STRAINA

Washington Post: Dezvăluirile unui raport nepublicat

Ziarul The Washington Post publică, sub semnătura lui Jack Anderson, un articol care dezvăluie, print-un bogat material de date și cifre, „împlietirea” — cum spune el — dintre „marile bănci și alte corporații” din Statele Unite.

După cum mărturisește însuși autorul, sursa acestui material îl constituie un studiu amplu, elaborat de unul din organele Congresului american, Subcomitetul Camerei Reprezentanților pentru cercetarea activității monopolurilor care, arată el, „a scormonit în lăisale” un aspect „semnificativ al activității bancare: concentrarea puterii economice în mîinile cîtorva mari bănci”.

„Manipulațiile complexe ale trusturilor banilor — scrie Jack Anderson — ar putea să nu constituie o lectură atât de emoționantă, dar în curul mult mai serioasă. Ele afectează avutul a milioane de oameni. Întreaga politică a investițiilor și creditelor, a producției și prețurilor este influențată de operațiunile acestor puternice instituții bancare.

La concluziile acestea a ajuns subcomitetul pentru cercetarea practicilor monopoliste al Camerei Reprezentanților într-un studiu cuprinzător, care scoate la iveală faptul că marile bănci devin tot mai mari și își extind controlul asupra banilor naționali.

toare de automobile, rivale. Într-adevăr, Alexander se află în consiliu de conducere al societății General Motors, McCollum în cel al societății Chrysler, iar Burgess și Cabot în cel al societății Ford... Dacă Chrysler are nevoie de sprijin financiar pentru a concura societățile General Motors și Ford, ce poziție vor trebui să ia Alexander, Burgess și Cabot, cînd se află împreună în consiliul băncii Morgan Guaranty?

McCollum face parte și din consiliul de conducere al societății Continental Oil. Un alt director de la Morgan, M. J. Rathbone, contribuie la stabilirea poliției financiare a societății rivale, Standard Oil of New Jersey. First National City Bank of New York, cea de-a treia instituție bancară ca importanță din S.U.A., are un cuvînt de spus în conducerea a trei mari companii petroliere. În consiliul de conducere al băncii First National, stau alături L. D. Welch, C. G. Mortimer și R. G. Follis, care — în zile alternative — se află în slujba unor companii petroliere rivale: Welch la Standard Oil of New Jersey, Mortimer la Socony Mobil Oil, și Follis la Standard Oil of California.

Alți doi directori ai băncii First National, W. B. Wriston și R. Milliken, colaborează la trasarea poliției financiare a doi giganti ai industriei de aparat electric. Wriston se află în consiliul de conducere al companiei General Electric, iar Milliken participă la conducerea companiei Westinghouse.

Acestea sînt exemple tipice ale interdependenței și împlinirii care